

Tweede pakket en totaaloverzicht moties ALV 25 september 2020

Gerelateerde onderwerpen

- [Vereniging](#)
- [VNG Jaarcongres en Algemene Ledenvergadering \(ALV\)](#)

woensdag 23 september 2020

Ledenbrief nummer

Lbr. 20/068

In deze ledenbrief informeren wij u over het tweede pakket en het totaaloverzicht van moties voor de ALV van 25 september met de bijbehorende preadviezen van het VNG-bestuur. Dit in aanvulling op de [ledenbrief van 18 september](#) waarin wij u geïnformeerd hebben over het eerste pakket definitief ingediende moties met de preadviezen van het VNG-bestuur. Mochten er na verzending van deze ledenbrief nog moties binnenkomen, dan zullen wij die plaatsen [op de ALV-pagina](#).

Tevens informeren wij u in deze brief over de wijze waarop wij de moties in de ALV behandelen en over enkele verzoeken en een omissie met betrekking tot het voorstel voor de verantwoording over de uitvoering van de moties van eerdere ALV-en.

Volledige brief

[Tweede pakket en totaaloverzicht moties ALV 25 september 2020 \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/20200923_ledenbrief_tweede-pakket-en-totaaloverzicht-moties-alv-25-september-2020.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/20200923_ledenbrief_tweede-pakket-en-totaaloverzicht-moties-alv-25-september-2020.pdf)

Bijlage(n)

[1a Samenvatting en preadvies motie resolutie eerlijke financiële verhoudingen \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/1a-samenvatting-en-preadvies-motie-resolutie-eerlijke-financiële-verhoudingen_0.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/1a-samenvatting-en-preadvies-motie-resolutie-eerlijke-financiële-verhoudingen_0.pdf)

[1b Motie resolutie eerlijke financiële verhoudingen \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/1b-motie-resolutie-eerlijke-financiële-verhoudingen-versie-220920.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/1b-motie-resolutie-eerlijke-financiële-verhoudingen-versie-220920.pdf)

[2a Samenvatting en preadvies resolutie herverdeling gemeentefonds sociaal domein \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/2a-samenvatting-en-preadvies-resolutie-herverdeling-gf-sociaal-domein-versie-220920.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/2a-samenvatting-en-preadvies-resolutie-herverdeling-gf-sociaal-domein-versie-220920.pdf)

- [2b Resolutie Schagen ea eerlijke verdeling gemeentefonds jeugd en Wmo](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/2b-resolutie-schagen-ea-eerlijke-verdeling-gemeentefonds-jeugd-en-wmo-getekend.pdf)
(<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/2b-resolutie-schagen-ea-eerlijke-verdeling-gemeentefonds-jeugd-en-wmo-getekend.pdf>)
- [3a Samenvatting en preadvies motie Zoetermeer](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/3a-samenvatting-en-preadvies-motie-zoetermeer.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/3a-samenvatting-en-preadvies-motie-zoetermeer.pdf>)
- [3b Motie Zoetermeer van Raden in Verzet - acuut meer structureel geld](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/3b-motie-zoetermeer-van-raden-in-verzet-acuut-meer-structureel-geld-def-en-getekend-.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/3b-motie-zoetermeer-van-raden-in-verzet-acuut-meer-structureel-geld-def-en-getekend-.pdf>)
- [4a Samenvatting en preadvies motie Enschede inzake structurele weeffout gemeentefinanciën](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/4a-samenvatting-en-preadvies-motie-enschede-inzake-structurele-weeffout-gemeentefinanciën-qf-def.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/4a-samenvatting-en-preadvies-motie-enschede-inzake-structurele-weeffout-qf-def.pdf>)
- [4b Motie Enschede herstel de structurele weeffout](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/4b-motie-enschede-herstel-de-structurele-weeffout-def.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/4b-motie-enschede-herstel-de-structurele-weeffout-def.pdf>)
- [5a Samenvatting en preadvies motie Krimpenerwaard tijdelijke financiële ruimte gemeenten](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/5a-samenvatting-en-preadvies-motie-krimpenerwaard-tijdelijke-financiële-ruimte-gemeenten.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/5a-samenvatting-en-preadvies-motie-krimpenerwaard-tijdelijke-financiële-ruimte-gemeenten.pdf>)
- [5b Motie Krimpenerwaard tijdelijke ruimte voor gemeenten](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/5b-motie-krimpenerwaard-tijdelijke-ruimte-voor-gemeenten-def-en-getekend.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/5b-motie-krimpenerwaard-tijdelijke-ruimte-voor-gemeenten-def-en-getekend.pdf>)
- [6a Samenvatting en preadvies motie Beesel inzake herijking gemeentefonds](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/6a-samenvatting-en-preadvies-motie-beesel-inzake-herijking-gemeentefonds-qf-versie-21-sept.pdf)
(<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/6a-samenvatting-en-preadvies-motie-beesel-inzake-herijking-qf-versie-21-sept.pdf>)
- [6b Motie Beesel gemeentefonds](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/6b-motie-beesel-gemeentefonds-definitief-met-handtekeningen.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/6b-motie-beesel-gemeentefonds-definitief-met-handtekeningen.pdf>)
- [7a Samenvatting en preadvies motie Alkmaar zorgen over werkgebied belastingdienst](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/7a-samenvatting-en-preadvies-motie-alkmaar-zorgen-over-werkgebied-belastingdienst.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/7a-samenvatting-en-preadvies-motie-alkmaar-zorgen-over-werkgebied-belastingdienst.pdf>)
- [7b Motie Alkmaar inzake belastingdienst](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/7b-motie-alkmaar-inzake-belastingdienst-getekend.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/7b-motie-alkmaar-inzake-belastingdienst-getekend.pdf>)
- [8a Samenvatting en preadvies motie Leusden over compensatieregeling zwembaden](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/8a-samenvatting-en-preadvies-motie-leusden-over-compensatieregeling-zwembaden.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/8a-samenvatting-en-preadvies-motie-leusden-over-compensatieregeling-zwembaden.pdf>)
- [8b Motie Leusden inzake zwembaden](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/8b-motie-leusden-inzake-zwembaden-getekend.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/8b-motie-leusden-inzake-zwembaden-getekend.pdf>)
- [9a Samenvatting en preadvies motie NOP over onderwijshuisvesting](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/9a-samenvatting-en-preadvies-motie-nop-over-onderwijshuisvesting-.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/9a-samenvatting-en-preadvies-motie-nop-over-onderwijshuisvesting-.pdf>)
- [9b Motie NOP Bekostiging Onderwijshuisvesting](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/9b-motie-nop-bekostiging-onderwijshuisvesting-definitief.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/9b-motie-nop-bekostiging-onderwijshuisvesting-definitief.pdf>)
- [10a Samenvatting en pre-advies motie Utrechtse Heuvelrug over handhaving vuurwerkverbod](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/10a-samenvatting-en-pre-advies-motie-utrechtse-heuvelrug-over-handhaving-vuurwerkverbod.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/10a-samenvatting-en-pre-advies-motie-utrechtse-heuvelrug-over-handhaving-vuurwerkverbod.pdf>)
- [10b Motie Utrechtse Heuvelrug ea over landelijk vuurwerkverbod](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/10b-motie-utrechtse-heuvelrug-ea-over-landelijk-vuurwerkverbod-def-en-getekend.pdf) (<https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/10b-motie-utrechtse-heuvelrug-ea-over-landelijk-vuurwerkverbod-def-en-getekend.pdf>)

- [11a Samenvatting en preadvies motie UH ea nationale parken \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11a-samenvatting-en-preadvies-motie-uh-ea-nationale-parken.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11a-samenvatting-en-preadvies-motie-uh-ea-nationale-parken.pdf)
- [11b Motie UH ea Nationale Parken \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11b-motie-uh-ea-nationale-parken-def-en-ondertekend.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11b-motie-uh-ea-nationale-parken-def-en-ondertekend.pdf)
- [11c Bijlage bij motie UH ea Nationale Parken steunbetuiging Board Van Gogh NP \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11c-bijlage-bij-motie-uh-ea-nationale-parken-steunbetuiging-board-van-gogh-np.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/11c-bijlage-bij-motie-uh-ea-nationale-parken-steunbetuiging-board-van-gogh-np.pdf)
- [12a Samenvatting en preadvies motie NOP Budgetneutrale overgang Omgevingswet \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12a-samenvatting-en-preadvies-motie-nop-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-aangepast.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12a-samenvatting-en-preadvies-motie-nop-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-aangepast.pdf)
- [12b Motie NOP budgetneutrale overgang Omgevingswet \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12b-motie-nop-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-versie-22-sept-def.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12b-motie-nop-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-versie-22-sept-def.pdf)
- [12c Motie budgetneutrale overgang omgevingswet lijst met steun gemeenten \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12c-motie-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-lijst-met-steun-gemeenten.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/12c-motie-budgetneutrale-overgang-omgevingswet-lijst-met-steun-gemeenten.pdf)
- [13a Samenvatting en preadvies motie Haarlemmermeer - omgevingswet bodemtaken \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/13a-samenvatting-en-preadvies-motie-haarlemmermeer-omgevingswet-bodemtaken.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/13a-samenvatting-en-preadvies-motie-haarlemmermeer-omgevingswet-bodemtaken.pdf)
- [13b Motie Haarlemmermeer Omgevingswet en Bodem \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/13b-motie-haarlemmermeer-omgevingswet-en-bodem.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/13b-motie-haarlemmermeer-omgevingswet-en-bodem.pdf)
- [14a Samenvatting en preadvies motie Buren over RES \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/14a-samenvatting-en-preadvies-motie-buren-over-res.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/14a-samenvatting-en-preadvies-motie-buren-over-res.pdf)
- [14b Motie Buren uitbreiding RESenergieopwekkings-soorten \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/14b-motie-buren-uitbreiding-resenergieopwekkings-soorten.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/14b-motie-buren-uitbreiding-resenergieopwekkings-soorten.pdf)
- [15a Samenvatting en preadvies motie Langedijk over rivierkreeften \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/15a-samenvatting-en-preadvies-motie-langedijk-over-rivierkreeften-dd-21-sept.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/15a-samenvatting-en-preadvies-motie-langedijk-over-rivierkreeften-dd-21-sept.pdf)
- [15b motie Langedijk en Heerhugowaard over kreeften \(https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/15b-motie-langedijk-en-heerhugowaard-over-kreeften.pdf\)](https://vng.nl/sites/default/files/2020-09/15b-motie-langedijk-en-heerhugowaard-over-kreeften.pdf)

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
23 september 2020

Kenmerk
COS/U202000749
Lbr. 20/068

Telefoon
070 3738393

Bijlage(n)
31

Onderwerp

Tweede pakket en totaaloverzicht moties ALV 25 september 2020

Samenvatting

In deze ledenbrief informeren wij u over het tweede pakket en het totaaloverzicht van moties voor de ALV van 25 september met de bijbehorende preadviezen van het VNG-bestuur. Dit in aanvulling op de ledenbrief van 18 september waarin wij u geïnformeerd hebben over het eerste pakket definitief ingediende moties met de preadviezen van het VNG-bestuur. Mochten er na verzending van deze ledenbrief nog moties binnenkomen, dan zullen wij die plaatsen op de ALV-pagina (<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/vng-jaarcongres-en-algemene-ledenvergadering-alv>).

Tevens informeren wij u in deze brief over de wijze waarop wij de moties in de ALV behandelen en over enkele verzoeken en een omissie met betrekking tot het voorstel voor de verantwoording over de uitvoering van de moties van eerdere ALV-en.

Aan de leden**Datum**

23 september 2020

Kenmerk

COS/U202000749

Lbr. 20/068

Telefoonnummer

070 3738393

Bijlage(n)

31

Onderwerp

Tweede pakket en totaaloverzicht moties ALV 25 september 2020

Geacht college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief informeren wij u over het tweede pakket en het totaaloverzicht van moties voor de ALV van 25 september met de bijbehorende preadviezen van het VNG-bestuur. Dit in aanvulling op de ledenbrief van 18 september waarin wij u geïnformeerd hebben over het eerste pakket definitief ingediende moties met de preadviezen van het VNG-bestuur. Mochten er na verzending van deze ledenbrief nog moties binnenkomen, dan zullen wij die plaatsen op de ALV-pagina (<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/vng-jaarcongres-en-algemene-ledenvergadering-alv>).

Tevens informeren wij u in deze brief over de wijze waarop wij de moties in de ALV behandelen en over enkele verzoeken en een ommissie met betrekking tot het voorstel voor de verantwoording over de uitvoering van de moties van eerdere ALV-en.

Totaaloverzicht moties ALV in volgorde van behandeling:

Onderstaand vindt u het totaaloverzicht aan moties stand van zaken 23 september. Dit is inclusief het eerste pakket waarover wij u in de ledenbrief van 18 september geïnformeerd hebben. De **vet** afgedrukte moties zijn nieuw ten opzichte van de ledenbrief van 18 september en vormen het tweede pakket. De moties zijn opnieuw genummerd in de volgorde waarin ze op de ALV behandeld worden.

1. Resolutie “Eerlijke financiële verhoudingen!” van de gemeenten Breda, Opsterland en Zeist e.a. (gemeentelijke netwerken P10, M50, G40 en G4).
Preadvies bestuur: overnemen.
2. Resolutie “Los financiële problemen Jeugd en WMO op in alle gemeenten” van de gemeente Schagen e.a.
Preadvies bestuur: overnemen. (toelichting: de motie zelf zat in het eerste pakket, preadvies beschikbaar bij het tweede pakket)

3. Motie “Gemeenten hebben acuut meer structureel geld nodig”. Raden in verzet. Gemeente Zoetermeer e.a.
Preadvies bestuur: overnemen.
4. **Motie “Herstel de structurele weeffout in de financiering van het Rijk naar gemeenten” van de gemeente Enschede**
Preadvies bestuur: overnemen.
5. **Motie “Tijdelijke financiële ruimte gemeenten” van de gemeente Krimpenerwaard e.a.**
Preadvies bestuur overnemen.
6. **Motie “Herijking gemeentefonds” van de gemeente Beesel e.a.**
Preadvies bestuur: overnemen.
7. **Motie “Zorgen over belastingdienst” van de gemeente Alkmaar**
Preadvies bestuur: overnemen.
8. Motie “Compensatieregeling voor de zwembaden om faillissementen te voorkomen” van de gemeente Leusden e.a.
Preadvies bestuur: overnemen.
9. Motie “Bekostiging onderwijshuisvesting” van de gemeente Noordoostpolder e.a.
Preadvies bestuur: overnemen.
10. Motie “Handhaving vuurwerkverbod” van de gemeente Utrechtse Heuvelrug e.a.
Preadvies bestuur: overnemen.
11. Motie “Structurele afspraken Nationale Parken” van de gemeente Utrechtse Heuvelrug e.a.
Preadvies bestuur: overnemen.
12. **Motie “Budgetneutrale overgang naar Omgevingswet” van de gemeente Noordoostpolder e.a.**
Preadvies bestuur: overnemen.
13. **Motie “Budget volgt bodemtaak” van de gemeente Haarlemmermeer**
Preadvies bestuur: overnemen.
14. Motie “Uitbreiding RES energieopwekkingssoorten” van de gemeente Buren
Preadvies bestuur: overnemen.
15. **Motie “Aanpak Amerikaanse rivierkreeft” van de gemeente Langedijk e.a.**
Preadvies bestuur: overnemen.

Behandeling nieuwe moties bij agendapunt 6 ALV: Verantwoording moties eerdere ALV-en

Behandeling nieuwe moties

De ingediende moties voor de ALV van 25 september worden behandeld bij agendapunt 6 van de ALV-agenda, aansluitend op de bespreking van de verantwoording over de uitvoering van eerdere moties. De nieuwe moties worden geclusterd op thema behandeld. Daarbij hanteren wij de volgorde: gemeentefinanciën, sociaal domein en fysiek domein. Bij iedere motie licht een inspreker namens de indienende gemeente de motie kort toe. Indien nodig of gewenst komt het bestuur daarna nog met een korte reactie. Daarna wordt de motie in stemming gebracht.

Aanpassing voorstel verantwoording over uitvoering moties eerdere ALV-en (agendapunt 6 ALV)
Wij maken hierbij nog graag van de gelegenheid gebruik om u te informeren over een aanpassing van het voorstel over de verantwoording van de uitvoering van moties van eerdere ALV-en.

- Aanhouden drie moties: Op verzoek van enkele indieners van eerdere moties stelt het VNG-bestuur u voor om de volgende drie moties niet als afgedaan te beschouwen, maar aan te houden:
  - Motie "Uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel" van de gemeente Almere e.a.
  - Motie Klimaatakkoord "Garantie op financiële randvoorwaarden nodig" van Zaanstad e.a.
  - Motie Klimaatakkoord "Regionale Energiestrategieën" van Amersfoort e.a.De VNG had reeds aangegeven zich op deze moties te blijven inzetten. Het aanhouden van de moties betekent dat in de Buitengewone ALV van 27 november a.s. nog een keer expliciet verantwoording aan de leden wordt afgelegd.
- Herstel omissie: In het bestuursvoorstel ontbreekt abusievelijk de verantwoording over de uitvoering van de aangehouden motie "Stevige structurele afspraken financiën sociaal domein II" van november 2018. Wel wordt in het bestuursvoorstel verantwoording afgelegd over onder andere de recentere moties "Interbestuurlijke verhoudingen/ financiën/ IBP" (Groningen c.s.) en "Structureel begrotingsevenwicht" (Krimpenerwaard) die voor een belangrijk deel betrekking hebben op dezelfde vraagstukken.
De oproep in de motie "Stevige structurele afspraken financiën sociaal domein II" heeft overwegend betrekking op acties in de periode 2019-2020 en is inmiddels deels gedateerd. Gelet op de verantwoording over de hiervoor genoemde recentere moties en op de oproep in de nieuwe resolutie "Eerlijke financiële verhoudingen!" (G4, G40, P10 en M50), stellen wij u voor om de oude motie Stevige structurele afspraken financiën sociaal domein II" af te doen. De nog actuele onderdelen van de oproep in de motie zijn met de verantwoording over de recentere moties en de behandeling van de nieuwe resolutie voldoende geborgd.

Het bestuur stelt u voor om de genoemde drie moties alsnog aan te houden en de motie "Stevige structurele afspraken financiën sociaal domein II" van november 2018 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Samenvatting en preadvies motie “Resolutie eerlijke financiële verhoudingen!”

Indienende gemeente(n): Breda, Zeist, Opsterland

Ondersteunende gemeenten: netwerken G4, G40, P10 en M50

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Oproep aan ALV om resolutie te onderschrijven en verzoek aan VNG bestuur om inhoud resolutie over te brengen aan fondsbeheerders en te betrekken bij voorbereiding op kabinetsformatie.

Eisen aan dit kabinet:

1. Begin nog deze kabinetsperiode met afbouw opschalingskorting
2. Nog dit jaar afspraken te maken over structureel extra middelen voor de Jeugdzorg en Wmo-abonnementstarief, op basis van de te verschijnen onderzoeksrapporten.
3. Instelling onafhankelijk instituut voor financiële verhoudingen, gericht op besluit nieuw kabinet
4. Erkenning dat herverdeling structurele problemen niet oplost en groter gemeentefonds nodig is
5. In 2020 voor gemeenten niet alleen reële compensatie voor extra kosten als gevolg van corona, maar ook financiële afspraken over langetermijneffecten en gezamenlijke investeringen.

Van een nieuw kabinet verwachten we het volgende:

1. Leg waar gemeenten nodig zijn voor uitvoering in het regeerakkoord maatschappelijke doelen vast, maar laat ruimte voor uitwerking/onderzoek naar benodigde middelen samen met gemeenten
2. Zorg binnen een half jaar na aantreden voor een onafhankelijk instituut voor financiële verhoudingen, zodat dit instituut al kan adviseren over de uitvoering van het regeerakkoord.
3. Draai de opschalingskorting terug.
4. Adequaat antwoord op uitkomsten van art. 2 onderzoeken Klimaatakkoord en Omgevingswet.
5. Neem de gemaakte afspraken over Jeugdzorg en WMO-abonnementstarief onverkort over en zorg voor adequate financiering voor de uitvoering van de Participatiewet.
6. Eerlijke en voorspelbare normeringssystematiek op basis brede koppeling aan Rijksuitgaven.
7. Onderzoek naar verbetering financiële verhoudingen
8. Streef naar verruiming van lokaal belastinggebied, maar zorg dat financiële verhoudingen eerst op orde zijn voordat dit wordt doorgevoerd.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De inhoud van de resolutie sluit aan bij onze inzet en wij zullen deze betrekken bij onze voorbereiding op de kabinetsformatie.

Motie Resolutie eerlijke financiële verhoudingen

De ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, bijeen op 25 september 2020,

Constaterende

- Dat de gemeentelijke netwerken P10, M50, G40 en G4 een gezamenlijke resolutie hebben opgesteld met de titel *“Eerlijke financiële verhoudingen!”*
- Dat in deze resolutie een oproep wordt gedaan aan het huidige en het komende kabinet om de financiële verhoudingen substantieel, structureel en duurzaam te verbeteren.

Van mening dat

- De resolutie een goede basis is voor lopende gesprekken met het kabinet en de voorbereiding op de kabinetsformatie.

Spreekt uit

- De resolutie *“Eerlijke financiële verhoudingen!”* en de eisen aan het huidige en komende kabinet te onderschrijven.

Verzoekt het VNG-bestuur

- De inhoud van de resolutie over te brengen aan de fondsbeheerders en te betrekken bij de voorbereiding op de kabinetsformatie.

Gemeente Breda,

G.C. Bos
wethouder Leefbaarheid, Wijkveiligheid, Financiën en Energie

Gemeente Opsterland

A. Postma
wethouder Omgevingsdomein

Gemeente Zeist,

drs J.J.L.M. Janssen
burgemeester

drs H.S. Grotens
gemeentesecretaris

Gemeente Rotterdam

A. Aboutaleb
Burgemeester

Eerlijke financiële verhoudingen!

Oproep aan het huidige en komende kabinet

van de gemeentelijke netwerken

P10, M50, G40 en G4

25 september 2020

Het gaat niet goed met de gemeentefinanciën. Kent u die uitdrukking? Je hoort hem vaak en steeds vaker. Het opstellen van een gemeentebegroting is al jarenlang het verdelen van schaarste, ook toen het de afgelopen jaren Nederland economisch voor de wind ging. De opschalingskorting en de toenemende uitgaven voor het sociaal domein zorgen ervoor dat gemeenten elk jaar weer moeten puzzelen hoe de gemeentebegrotingen meerjarig sluitend zijn te krijgen. Gemeenten krijgen dat elk jaar weer met pijn en moeite voor elkaar, maar niet zonder zware bezuinigingen die burgers raken. Soms merk je dat meteen omdat een bibliotheek of buurthuis bij jou in de buurt sluit. Soms merk je het pas als later, zoals nu bij de GGD's. Ondertussen bereiden we ons als gemeenten voor op de transities die op ons afkomen. Dat doen we, omdat we weten hoe belangrijk dat is. Voor deze en toekomstige generaties inwoners van onze gemeenten. Zelfs als we getest worden door de financiële impact van corona.

Is er dan wel iets aan de hand? Gemeenten gaan immers niet failliet en onze verantwoordelijkheid voor het welzijn van onze inwoners leidt ertoe dat al jarenlang vrijwel geen gemeente aanspraak maakt op art. 12 financiële verhoudingswet. Het is wrang te moeten constateren dat zuinigheid en behoedzaamheid van gemeenten voor het Rijk argumenten lijken om klachten over geldgebrek terzijde te schuiven.

Gelukkig heeft het Rijk zich ingespannen om de gevolgen van corona zoveel mogelijk te dempen, ook voor gemeenten. De extra uitgaven en verminderde inkomsten van gemeenten tot nu toe zijn door het Rijk gecompenseerd en er zijn goede afspraken gemaakt voor het vervolg. Dat is goed nieuws en geeft hoop voor de toekomst. Beide kunnen we goed gebruiken, want de structurele problemen zijn niet opgelost.

Het Rijk rekent zichzelf rijk en gemeenten arm. Lopen de tekorten in het sociaal domein op? Dan moeten gemeenten het maar 'slimmer organiseren'! De bezuiniging waarmee de decentralisaties gepaard gingen worden gemakshalve vergeten en de groei van zorgvraag wordt niet gecompenseerd. En toen gemeenten in het eerste jaar van de decentralisaties geld óver hielden werd dat niet gezien als verstandig en behoedzaam begroten, maar kregen gemeenten direct terug dat er kennelijk geen problemen waren. Het kabinet moet zich toch ook herinneren dat inzetten op preventie één van de kerndoelen was van de decentralisaties. Nu gemeenten die opdracht ook enthousiast uitvoeren, wordt gezegd dat daar allemaal geen geld voor is.

Over de opschalingskorting. Het is onbestaanbaar en onaanvaardbaar dat de teller voor deze korting begon te lopen op hetzelfde moment dat er een massieve hoeveelheid taken in het sociaal domein naar gemeenten ging. Naast een bezuiniging op de nieuwe taken in het sociaal domein kregen gemeenten ook nog de opschalingskorting om de oren. De onderbouwing voor de korting – het opschalen naar gemeenten met tenminste 100.000 inwoners – was toen al lang dood en begraven, maar de korting bleef staan. Er zijn geen inhoudelijke argumenten meer, zegt ook het Centraal Planbureau dat zelfs weigert de korting over te nemen in hun doorrekeningen. Er was een coronacrisis voor nodig om het Rijk in beweging te krijgen. Het Rijk heeft voor de jaren 2020 en 2021 de *oploop* van de korting weggestreept. Dat geeft lucht, maar de donderwolk voor de jaren daarna zien wij nog steeds aan de horizon.

En dan de lange, lange lijst van dossiers waar het niet zo lekker liep de afgelopen jaren. De structurele tekorten in de jeugdzorg, de nieuwe inburgeringswet, het abonnementstarief voor de Wmo, de stijgende uitgaven voor schuldhulpverlening, de kosten voor de nieuwe Omgevingswet, de uitvoeringskosten voor het Klimaatakkoord, de uitvoering van de Participatiewet, etcetera. Een lange lijst van dossiers waarbij voor gemeenten al lang niet meer de vraag is óf, maar hoevéél hoofdpijn het gaat opleveren.

In plaats van actuele en reële financiële problemen van gemeenten aan te pakken, kiest het Rijk de vlucht vooruit: een groter lokaal belastinggebied zou gemeenten moeten helpen meer eigen middelen te genereren en een gelijkwaardiger positie t.o.v. het Rijk te krijgen. In theorie klopt het allemaal, maar gelet op de praktijk van de afgelopen jaren is enig wantrouwen hier op zijn plaats. Komt die ruimte er echt, of krijgen we toch weer een soort macronorm? Wordt het gemeentefonds straks niet 'per ongeluk' te veel gekort? En worden die hogere lokale belastingopbrengst straks het antwoord op alle tekorten van gemeenten?

Ondertussen zorgt de komende herverdeling van het gemeentefonds ook voor hoofdbrekens. Gemeenten worden hier met een duivels dilemma opgezadeld. De verdeling van de middelen in het sociaal domein sluiten vanaf de start van decentralisaties niet aan bij de werkelijkheid. Maar omdat het gaat om het verdelen van schaarste staat de herverdeling nu onnodig onder druk. Gemeenten kunnen zich niet aan hun eigen haren uit het moeras trekken. De fondsbeheerders hebben hun taak om gemeenten structureel financieel vaste grond onder de voeten te geven verwaarloosd. Een herverdeling alleen gaat de problemen niet oplossen. Er moet ook meer geld in het gemeentefonds.

De oorzaak is simpel aan te wijzen: de financiële verhoudingen zijn uit het lood. Het Rijk bepaalt de inhoudelijke en financiële kaders. Als gemeenten dan nog iets te klagen hebben, wordt alles uit de kast getrokken om het glad te strijken. Overleg, onderzoek, aanvullend onderzoek, extra aanvullend onderzoek en heel af en toe tijdelijk extra middelen. Een gebrek aan *countervailing powers* in het systeem van financiële verhoudingen zorgt ervoor dat de balans altijd dezelfde kant uitslaat: het belang van een sluitende Rijksbegroting staat voorop. De dubbelrol van Financiën als schatkistbewaarder én fondsbeheerder is in dit verband gewoon problematisch te noemen. Het Rijk dwingt met deze manier van werken gemeenten in de klagende en vragende rol. En dat bevalt ons helemaal niet.

Dat moet dus anders. De komende jaren moet er worden gewerkt aan herstel van de financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten. Eerlijke verhoudingen zijn de basis voor goed bestuur van Nederland. Dit kabinet moet al stappen gaan zetten. Het is onverantwoord om een nieuw kabinet en hun samenwerking met gemeenten met deze erfenis te belasten.

Maar ook nú is er actie nodig. Er komen economisch zware tijden aan. Kwetsbare groepen komen nog meer onder druk, (culturele) instellingen, bedrijven en onze inwoners zullen bij ons aankloppen voor hulp en financiële ondersteuning.

Onze eisen aan dit kabinet zijn de volgende:

1. Erken dat er geen argumenten zijn voor de opschalingskorting en begin nog deze kabinetsperiode met de afbouw ervan.
2. Zoals afgesproken maken we nog dit jaar afspraken over structureel extra middelen voor de Jeugdzorg en Wmo-abonnementstarief, op basis van de te verschijnen onderzoeksrapporten.
3. Zorg dat er een voorstel komt voor het instellen van een onafhankelijk instituut voor financiële verhoudingen¹, zodat een nieuw kabinet daarover snel kan besluiten.
4. Erken dat een herverdeling de structurele financiële problemen niet oplost en dat de omvang van het gemeentefonds structureel groter moet worden.
5. In 2020 krijgen gemeenten niet alleen reële compensatie voor de extra kosten als gevolg van corona, maar maken we ook financiële afspraken over de langetermijneffecten en gezamenlijke investeringen.

Ook het volgende kabinet zal hard aan de slag moeten met het herstellen van de financiële verhoudingen om het vertrouwen tussen Rijk en gemeenten weer op peil te krijgen. Dat begint al bij het regeerakkoord. Gemeenten zijn geen partij bij het opstellen van het regeerakkoord, maar de afspraken daarin kunnen gemeenten hard raken en de interbestuurlijke verhoudingen onnodig verder onder druk zetten.

Van een nieuw kabinet verwachten we het volgende:

1. Leg voor onderwerpen waar gemeenten nodig zijn voor de uitvoering in het regeerakkoord wel maatschappelijke doelen vast, maar laat ruimte voor de uitwerking en onderzoek naar de benodigde middelen samen met gemeenten.
2. Zorg binnen een half jaar na aantreden voor een onafhankelijk instituut voor financiële verhoudingen, zodat dit instituut al kan adviseren over de uitvoering van het regeerakkoord.
3. Draai de opschalingskorting terug.
4. Zorg voor een adequaat antwoord op de uitkomsten van de lopende art. 2 onderzoeken m.b.t. Klimaatakkoord en Omgevingswet.
5. Neem de gemaakte afspraken over Jeugdzorg en WMO-abonnementstarief onverkort over en zorg voor adequate financiering voor de uitvoering van de Participatiewet.
6. Een eerlijke en voorspelbare normeringssystematiek op basis van een brede koppeling aan de Rijksuitgaven.

---

¹ In overeenstemming met de gezamenlijke oproep van VNG, G4, G32, IPO en Rfv van 4 juli 2012

7. Onderzoek of de financiële verhoudingen verder verbeterd kunnen worden, zoals b.v. de rol van fondsbeheerder en schatkistbewaarder strikter te scheiden of een sterkere positie van BZK door een Wet op de interbestuurlijke verhoudingen.
8. Streef naar verruiming van het lokaal belastinggebied, maar zorg dat de financiële verhoudingen eerst op orde zijn voordat dit wordt doorgevoerd.

Namens de P10, netwerk van plattelandsgemeenten,

Ellen van Selm, burgemeester van Opsterland, voorzitter

Namens de M50, netwerk van middelgrote gemeenten,

Koos Janssen, burgemeester Zeist, voorzitter

Namens het G40 stedennetwerk,

Paul Depla, burgemeester Breda, voorzitter

Namens de G4,

Ahmed Aboutaleb, burgemeester Rotterdam

Samenvatting en preadvies motie “Resolutie: Los financiële problemen Jeugd en WMO op in alle gemeenten”

Indienende gemeente(n): Schagen

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: definitief.

Herverdeling sociaal domein	
Herverdeeffecten per grootteklasse (*in euro's per inwoner)	
0 – 20.000	€ -58,20
20.000 – 50.000	€ -33,35
50.000 – 100.000	€ -9,08
100.000 – 250.000	€ 18,02
250.000+	€ 106,43

Strekking van de motie:

De indieners:

- spreken zich uit tegen de voorgestelde herverdeling van het gemeentefonds voor het sociaal domein.
- verzoeken het bestuur te pleiten voor structureel meer middelen voor het sociaal domein voor alle gemeenten.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De motie ondersteunt het VNG standpunt dat de financiële huishouding van gemeenten op orde moet worden gebracht door een structurele toevoeging vanuit het Rijk aan de financiële middelen. De cijfers zoals in de motie staan en zoals voor de zomer zijn gecommuniceerd, zijn niet toelaatbaar. Deze voorgestelde herverdeling is dan ook niet aanvaardbaar. Het bestuur onderstreept dit graag samen met de indieners.

Inmiddels is ook het Rijk ervan overtuigd dat de originele cijfers geen recht doen aan alle gemeenten. Daarom heeft men verder gestudeerd op de herverdeling. De uitkomsten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend. De minister van BZK brengt naar verwachting haar voorstellen volgende week in consultatie. Dat betekent dat gemeenten ook kennis kunnen nemen van de gevolgen voor individuele gemeenten van het geheel (sociaal én klassiek) en daarop kunnen reageren. Daarvoor zullen wij ook bijeenkomsten organiseren.

In het najaar zal duidelijk moeten worden in hoeverre de koek voldoende groot is, gelet op de uitkomsten van de onderzoeken naar jeugd en abonnementstarief, en in hoeverre de herijking ook qua techniek, tempo en maatvoering aan zijn doel beantwoordt. Om die reden is een uitspraak nu tegen de voorgestelde herverdeling prematuur. Laten we met elkaar de consultatie ingaan om het model beter passend te krijgen. Vervolgens gaan we op basis van de uitkomsten van de consultatie besluiten aan de hand van de criteria:

1. Voldoet de herijking aan de vooraf gestelde criteria?
2. Is de 'koek' daadwerkelijk groter geworden?
3. Is er sprake van een acceptabel ingroei-traject?
4. Is er een goede regeling voor 'uitschieters'?

Vanzelfsprekend zullen de leden daarna uitgebreid worden betrokken bij de standpuntbepaling van de VNG over dit voorstel.

Resolutie: Los financiële problemen Jeugd en WMO op in alle gemeenten

d.d. 16-9-2020

Aan: De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 25 september 2020 via een digitale ledenraadpleging

Overwegende dat:

- Alle gemeenten moeite hebben met de financiering van de jeugdzorg en de WMO sinds deze taken gedecentraliseerd zijn;
- De tijdelijke extra middelen Jeugd na 2021 niet meer beschikbaar zijn.
- De middelen voor Jeugd en WMO in balans moeten zijn met de opdracht.
- Gemeenten zich niet tegen elkaar uit zouden moeten willen laten spelen;

Constateerende dat:

- Minister Ollongren op 2 juni 2020 een brief aan de Kamer heeft gezonden waarin onderzoeksrapporten betreffende de herijking van het gemeentefonds worden gepresenteerd;
- De brief van Ollongren aangeeft de VNG te zullen consulteren naar aanleiding van het onderzoeken;
- Een van deze onderzoeken een herverdeling van de middelen voor het sociaal domein voorstelt;
- Deze herverdeling, zie tabel, alle gemeenten met minder dan 100.000 inwoners voor een groot financieel probleem stelt;
- Niet is onderzocht waarom er bij kleine gemeenten geld aan het sociaal domein onttrokken zou kunnen worden en ook niet is aangegeven welke taakvermindering daarmee gepaard gaat;
- Niet is onderzocht waarom kleinere gemeenten in staat zouden zijn om nog minder middelen aan de zorg te gaan besteden;
- Niet is onderzocht hoe de herverdeling per client voor Jeugdzorg of WMO uitpakt;
- Veel gemeenten grote financiële problemen kennen door de decentralisaties van Jeugdzorg en WMO.

Herverdeling sociaal domein	
Herverdeeleffecten per grootteklasse (*in euro's per inwoner)	
0 – 20.000	€ -58,20
20.000 – 50.000	€ -33,35
50.000 – 100.000	€ -9,08
100.000 – 250.000	€ 18,02
250.000+	€ 106,43

Spreekt uit:

- Zich uit te spreken tegen de voorgestelde herverdeling van het gemeentefonds voor het sociaal domein.
- Het VNG bestuur te verzoeken om structureel meer middelen voor het sociaal domein van alle gemeenten te bepleiten.

Hoogachtend,

- Win Bijman (Wethouder Koggenland)
- Sylvia Fleuren (Wethouder Berg en Dal)
- Dirk te Grotenhuis (Wethouder Drechterland)
- Paul Sterk (Wethouder Weert)
- Geert Frische (Wethouder Echt-Susteren)
- Anne Thielen (Wethouder Venray)
- Rudy Tegels (Wethouder Horst aan de Maas)
- Stef Luijten (Wethouder Bergeijk)
- Jean-Paul Kompier (Wethouder Vaals)
- Peter Calis (Wethouder Laren)
- Anne-Marie Kennis (Wethouder Blaricum)
- Wubbo Tempel (Wethouder Krimpen aan den IJssel)
- Erik Drenth (Wethouder Midden-Groningen)
- Ton de Gans (Wethouder Zoeterwoude)
- Ralph Diederens (Wethouder Beek)
- Peter Janssen (Wethouder Beekdaelen)
- Bert Bejas (Wethouder Kerkrade)
- Marly Heusschens (Wethouder Meerssen)
- Charles Claessens (Wethouder Heerlen)
- Peter Thomas (Wethouder Voerendaal)
- Rob Peperzak (Wethouder Gennep)
- Antoon Splinter (Wethouder Bergen Li.)
- Eugenie Cuijpers (Wethouder Roerdalen)
- Claudia Bisschops (Wethouder Valkenburg)
- Angely Waajen-Crins (Wethouder Roermond)
- Jan Klink (Wethouder Wijdmeren)
- Frank Rombouts (Wethouder Reusel de Mierden)
- Kees van Dalen en Jan Overweg (Wethouders Houten)
- Kees van der Zwet (Wethouder Lisse)
- Herman ter Veen (Wethouder Opmeer)
- Bert Fintelman (Wethouder Heerhugowaard)
- Dorus Luyckx (Wethouder Enkhuisen)
- Bert Rebel (Wethouder Huizen)
- Winnie Prins (Wethouder Zeewolde)
- Jan Schipper (Wethouder Midden-Drenthe)
- Marco Oosterwijk en Henk van Os (Wethouders Ridderkerk)
- Theo Groot (Wethouder Hollands Kroon)

- Ted Kok (Wethouder Aalten)
- Dirk Jan Knol (Wethouder Bodegraven-Reeuwijk)
- Steven Kraaijeveld (Wethouder Eersel)
- Dirk Kuipers (Wethouder Medemblik)
- Harry Bakker (Wethouder Drimmelen)
- Gelbrig Hoekstra en Andries Bouwman (Wethouders Tytsjerkstradeel)
- Martin Som (Wethouder Montferland)
- Hans Driessen (Wethouder Beuningen)
- Pepijn Baneke (Wethouder Mook en Middelaar)
- Henk Wessel (Wethouder Elburg)
- Geert Gerrits (Wethouder Wijchen)
- Maarten Schoenaker (Wethouder Heumen)
- Nico Slagter (Wethouder Stede Broec)
- Paula Jorritsma (Wethouder Altena)
- Pim Schenkelaars (Wethouder Noord-Beverland)
- Antoinette Ingwersen (Wethouder Nieuwkoop)
- Patrick Kiel en Erik van Beurden (Wethouders Leusden)
- Gert Engelkens (Wethouder Oldambt)
- Marleen Treep (Wethouder Woudenberg)
- Maks van Middelkoop (Wethouder Vijfheerenlanden)
- Bram Jacobs (Wethouder Beesel)
- Tim Snijckers (Wethouder Maasgouw)
- Wim Hermans (Wethouder Peel en Maas)
- Bart Smeets (Wethouder Landgraaf)
- Antoine Tromp (Wethouder Bergen NH)
- Ria Boere (Wethouder Krimpenerwaard)
- Harry Boon (Wethouder Harlingen)
- Jelle Beemsterboer (Wethouder Schagen)

namens college van B&W:

Samenvatting en preadvies motie 'Gemeenten hebben acuut meer structureel geld nodig'

Indienende gemeente(n): Zoetermeer

Indienende en ondersteunende gemeenten

Oldenzaal, Maassluis, Terneuzen, Lelystad, Heeze-Leende, Blaricum, Zaanstad en Vijfheerenlanden. *Een actueel overzicht van ondersteunende gemeenten volgt nog.*

Status motie: definitief en ondertekend.

Strekking van de motie:

De motie komt voort uit het actiecomité 'Raden in Verzet'. Dit actiecomité is gestart in Zoetermeer en heeft ondertussen steun van verschillende gemeenteraden in het hele land. De inzet is om snel structurele financiële oplossingen te bewerkstelligen voor gemeenten. Gemeenteraden zijn het zat om het alleen over bezuinigingen te hebben en het sluiten van de voorzieningen.

De motie roept het bestuur van de VNG op om op de kortst mogelijke termijn met het kabinet in overleg te treden over structurele financiële armsglag voor gemeenten. Daarnaast zijn er tijdelijke substantiële budgetten nodig voor de transformatie in de Jeugdzorg. Het bestuur wordt gevraagd acties uit te voeren indien het rijk de gemeenten onvoldoende tegemoet komt zoals het opschorten van overleggen met het rijk, voorbereiden van juridische acties over de opschalingskorting en het stoppen van uitvoeren van (nieuwe) taken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

De motie is in lijn met de inzet van het VNG-bestuur om te komen tot structurele financiële oplossingen voor de positie van gemeenten. Indien het Rijk gemeenten onvoldoende tegemoetkomt kan het nodig zijn om acties uit te voeren om duidelijk te maken dat de grens bereikt is. Daarvoor is het van belang dat daar breed steun voor is bij gemeenten en dat acties een logische timing kennen en bijdragen aan het versterken van de financiële positie van gemeenten.

Motie

Gemeenten hebben acuut meer structureel geld nodig

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in (digitale) vergadering bijeen op 25 september 2020,

Constaterende dat

- een heel groot deel van de gemeenten vanwege de financiële tekorten hun begroting niet meer op een redelijke manier sluitend kunnen krijgen,
- een deel van de gemeenten al meerdere achtereenvolgende jaren bezuinigingen moest doorvoeren om de begroting sluitend te krijgen en soms zelfs structurele lasten met incidentele middelen moest dekken,
- dat de vergaande bezuinigingen impact hebben op de gehele sociale infrastructuur van de gemeenten maar ook op praktische zaken zoals het onderhoud van de openbare ruimte in de gemeenten,
- dat deze verre gaande bezuinigingen al zijn ingezet in de periode dat er sprake was van hoogconjunctuur en bijna niet zijn uit te leggen aan de bewoners,
- dat met alle al bestaande en nog toekomstige gevolgen van de coronacrisis de gemeenten een stevige structurele financiële basis keihard nodig hebben,
- dat een aantal wethouders al is opgestapt vanwege de onmogelijkheid om te werken zonder voldoende financiële middelen,
- dat gemeenteraadsleden zich voor meer dan 100% inzetten om hun gemeente zo goed mogelijk te besturen, ieder vanuit zijn eigen idealen, maar dat het niet de taak van het bestuur van een gemeente is om de eigen gemeente kapot te bezuinigen,

Overwegende dat

- een veelheid van oorzaken tezamen zorgen voor enorme tekorten op de gemeentebegrotingen, waarbij voor alle gemeenten geldt dat onder andere de volgende zaken een ernstig negatief effect hebben:
  - Er is structureel meer budget nodig voor Jeugdzorg. Het betreft een bedrag tussen 1 en 1,5 miljard euro. De exacte hoogte hiervan moet blijken uit het nu lopende onderzoek van de VNG;
  - Het abonnementstarief van de Wmo heeft een aanzuigende werking. Deze kosten worden nu onderzocht en moeten volledig worden gecompenseerd;
  - De opschalingskorting oplopend tot 975.000.000 euro in 2025;
  - De meerkosten en minderopbrengsten van de coronacrisis zetten de financiën van de gemeenten nog verder onder druk;

- uit het rapport van het Expertiseteam Reikwijdte Jeugdhulpplicht, (maart 2020 in opdracht van de VNG) is gebleken dat voor het bouwen aan een transformatie van de jeugdzorg tijd, financiële middelen en politieke ruimte nodig is, en dat budgetten voor hervormingen en onderzoek nodig zijn, om te ontdekken welke interventies (het meest) effectief zijn,
- goede toegang richting de Wlz nodig is voor jeugdigen met langdurige en ernstige problematiek,

Tevens overwegende dat

- ondanks talrijke signalen waaronder het position paper van de VNG (aangeboden op 2 juli 2020), noch bij de minister noch bij (een meerderheid van) de Tweede Kamer duidelijk is geworden hoe urgent de problematiek van de gemeenten op het moment is,

Spreekt uit dat het de dringende wens van de gemeenten is dat

structureel meer financiële armslag

1. de VNG aan de regering overbrengt dat de gemeenten op de kortst mogelijke termijn structureel meer financiële armslag nodig hebben, vanwege de oorzaken zoals genoemd bij de overwegingen,

incidenteel budget voor hervormingen

2. dat er daarnaast substantiële tijdelijke budgetten voor de jaren 2021, 2022 en 2023 nodig zijn voor onderzoek en experimenteerruimte om de jeugdzorg efficiënt en effectief te kunnen maken en te onderzoeken of de jeugdwet aangepast moet worden om de gemeenten meer sturingsmogelijkheden te kunnen geven,

acties gericht op sluitende begrotingen

3. dat de VNG acties uitvoert indien het rijk de gemeenten onvoldoende tegemoetkomt zodat zij hun begrotingen niet op een verantwoorde wijze sluitend kunnen krijgen, zoals
  - a. het opschorten van diverse overleggen met het Rijk,
  - b. het voorbereiden van juridische acties over de opschalingskorting,
  - c. het stoppen met het uitvoeren van (nieuwe) taken,

En verzoekt de VNG

terugkoppeling vóór aanvullende maatregelen

4. Ruim voor de volgende ledenvergadering (27 november 2020) verslag te doen van hetgeen bereikt is, zodat indien nodig, de ledenvergadering kan besluiten tot aanvullende maatregelen,

En gaat over tot de orde van de dag,

Gemeente Zoetermeer

Handtekening:

A blue ink signature consisting of several vertical strokes on the right side that curve and cross at the top, with a horizontal stroke extending to the left.

J.P.J. Lokker
Burgemeester

Handtekening:

A blue ink signature with a large, sweeping initial 'R' followed by several loops and a horizontal line at the bottom.

R. Blokland
Griffier

Handtekening:

A blue ink signature with a long, horizontal, sweeping stroke that tapers to the right.

B.J. Huykman
Gemeentesecretaris

Deze motie wordt mede ingediend door de gemeenten die op de volgende pagina zijn vermeld(*):

Samenvatting en preadvies motie: “Herstel de structurele weeffout in de financiering van het Rijk naar gemeenten”

Indienende gemeente(n): Enschede

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Roept het Kabinet en Tweede Kamer op:

- De bovengenoemde weeffouten te herstellen en te borgen dat er structureel voldoende middelen voor de uitoefening van wettelijke taken door gemeenten zijn zonder de autonomie van gemeenten (structureel en incidenteel) uit te hollen;
- Tot het onmiddellijk afschaffen van de gehele opschalingskorting;
- Tot een terugtrekkende rol van de Rijksoverheid in het sociaal domein toegespitst op kaderstelling en faciliterende regelgeving.

En verzoekt de commissie Financiën van de VNG het stelsel van bekostiging van de budgetten voor WMO en Jeugdzorg zodanig verder te ontwikkelen dat daarbij houdbaarheid en faire risicodeling tussen Rijk en gemeenten centraal staan, zodat de middelen uit het gemeentefonds beschikbaar blijven voor taken waar gemeenteraden daadwerkelijk lokale keuzes kunnen maken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

Het bestuur voelt zich gesteund door de gevraagde inzet voor financiële ruimte waaronder terugdraaien van de opschalingskorting en ondersteunt het pleidooi voor voldoende middelen.

De betrokken commissies zullen zeker aandacht besteden aan de bekostigingssystematiek, waarbij de voorspelbaarheid en risicodeling een belangrijk element vormen. Het VNG-bestuur hoopt dat ook de uitkomsten van de arbitrage over jeugdzorg die momenteel wordt uitgevoerd daartoe gegevens zal genereren. Het VNG-bestuur onderstreept dat het aan gemeenteraden is om keuzes te maken en dat ze daartoe ook de vrijheid dienen te hebben. Om hierin tot een goed samenspel te komen, zal ook het rapport van de commissie Ter Haar “Als één overheid” als basis dienen. De komende tijd zal hierover nog intensief met de leden worden gesproken.

MOTIE van de gemeente Enschede n.a.v. VNG ALV dd 25 september 2020

‘Herstel de structurele weeffout in de financiering van het Rijk naar gemeenten’.

Constateerend dat:

- Het Rijk tot wel 30 procent minder middelen dan oorspronkelijk aanwezig aan de gemeenten heeft overgedragen ter uitvoering van de gedecentraliseerde taken;
- Het Rijk via een korting € 1 miljard uit het gemeentefonds heeft genomen i.v.m. schaalvergrotingseffecten, echter zonder deze opschaling te realiseren;
- Gemeenten in tegenstelling tot het Rijk nauwelijks ruimte hebben om eigen inkomsten te verhogen;
- Gemeenten in tegenstelling tot het Rijk structureel sluitende begrotingen moeten voeren;
- Gemeenten in 2019 wéér een exploitatietekort hebben van inmiddels € 765 mln negatief, en dat dit, ondanks hoogconjunctuur, het slechtste financiële resultaat sinds de bankencrisis is (TK 35420 nr. 104, p. 2 en CBS data)
- Zelfs de lokale autonomie nu onder druk staat door deze financiële en beleidsinhoudelijke interventies van de Rijksoverheid;

Overwegende dat:

- Het perspectief op afname van de tekorten in het

sociaal domein in vele gemeenten totaal ontbreekt, ook niet op regionaal niveau, dankzij het wettelijk verplichte en open einde karakter van de regelingen zoals WMO en Jeugdzorg;

- Gemeenten in de afgelopen jaren de tekorten in het sociale domein ook incidenteel hebben afgedekt door de (voor hun toekomst essentiële) reserves leeg te eten;
- In structureel opzicht gemeenten gedwongen zijn steeds meer op basisvoorzieningen te bezuinigen (cultuur, sport, veiligheid, leefbaarheid, enz.). Hiermee ook wordt gesneden in de preventie van gebruik van sociale voorzieningen en gemeentelijke zorg;
- Onafhankelijk onderzoek aantoonde dat de door het Rijk ingeboekte bezuinigen én risico-overdrachten naar gemeenten inderdaad zorgen voor de forse en snel toegenomen uitholling van de gemeentebegrotingen;
- Dat door al deze bewegingen (citaat Onno van Veldhuizen, burgemeester Enschede) “de gemeente tot overbelaste en onderbetaalde Haagse franchisenemer is verworpen die zijn gezin nauwelijks meer kan onderhouden”;

Tevens overwegende dat:

- Door deze weffout de infrastructuur van een gemeente (klassieke taken waar het gemeentebestuur nog invloed op heeft), die bijdraagt aan de sociale cohesie van een gemeenschap, gestadig afbrokkelt;
- Dit in strijd is met onze rechtstatelijke beginselen, alsmede met de Europese verdragen (zie Europees

- Handvest inzake Lokale Autonomie (1990);
- Aanpassingen van verdeelsleutels bij een gegeven budget de knelpunten in het sociaal domein niet oplossen en plaatselijk kunnen verergeren;
  - De voorstellen tot verbreding van het lokale belastinggebied door het betrekken van de WMO in de voorstellen voor een verbrede grondslag de tegenstellingen tussen gemeenten met hoge en lage belastingdruk alleen maar verder zal verscherpen;
  - De doorwerking van de coronacrisis de financiële druk op gemeenten ook op middellange termijn verder kan vergroten;

Roept het Kabinet en Tweede Kamer op:

- De bovengenoemde weeffouten te herstellen en te borgen dat er structureel voldoende middelen voor de uitoefening van wettelijke taken door gemeenten zijn zonder de autonomie van gemeenten (structureel en incidenteel) uit te hollen;
- Tot het onmiddellijk afschaffen van de gehele opschalingskorting;
- Tot een terugtrekkende rol van de Rijksoverheid in het sociaal domein toegespitst op kaderstelling en faciliterende regelgeving.

En verzoekt de commissie financiën van de VNG het stelsel van bekostiging van de budgetten voor WMO en Jeugdzorg zodanig verder te ontwikkelen dat daarbij houdbaarheid en faire risicodeling tussen Rijk en gemeenten centraal staan, zodat de middelen uit het gemeentefonds beschikbaar blijven voor taken waar gemeenteraden daadwerkelijk lokale keuzes kunnen maken.

Namens College van Burgemeester en Wethouders,

N. van den Berg

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'N. van den Berg', written in a cursive style.

Samenvatting en preadvies motie “Tijdelijke financiële ruimte gemeenten”

Indienende gemeente(n): Krimpenerwaard

Ondersteunende gemeenten: de gemeenten van de regio Midden-Holland (Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas)

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Stelt voor:

1. dat, in afwachting van structurele maatregelen, de VNG in overleg treedt met de regering om te bewerkstellingen dat voor de resterende kabinetsperiode zodanige financiële en bestuurlijke maatregelen worden genomen dat gemeenten in ieder geval voor 2021 (en afhankelijk van de voortgang van de kabinetsformatie het daaropvolgend jaar) financiële ruimte krijgen;
2. dat gemeenten vanaf 2021 worden gecompenseerd voor de werkelijke kosten voor jeugdzorg en voor de extra kosten door de invoering van het abonnementstarief voor de WMO per inwoner.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting:

Het bestuur ziet dit als een steun in de rug. Daarbij tekenen wij aan dat een tijdelijke bijdrage een second-best oplossing is. Het huidige kabinet is aan zet voor een structurele oplossing voor structurele problemen zoals die naar verwachting uit onderzoek zullen blijken.

De Algemene Vergadering van de VNG, bijeen op 25 september 2020,

Constaterende

- dat een groeiend aantal gemeenten hun begroting voor 2021 niet sluitend dreigt te krijgen door steeds verder oplopende kosten in het sociaal domein en de steeds toenemende opschalingskorting,
- dat vele kleinere en middelgrote gemeenten aangeven nog grotere problemen te voorzien doordat ze te maken krijgen met de herijking van het Gemeentefonds,
- dat provincies en het IPO al sinds november 2019 aangeven zich grote zorgen te maken over de structurele tekorten waarmee gemeenten worden geconfronteerd in het sociaal domein
- dat de provincies daarbij tevens aangeven zich te beraden op de invulling van hun taak als financieel toezichthouder wanneer er niet structureel meer financieel perspectief komt voor gemeenten,
- in de Rijksbegroting een extra bedrag van € 300 miljoen voor jeugdzorg wordt uitgetrokken.

Overwegende

- dat de burger uiteindelijk de dupe is van deze penibele financiële situatie van gemeenten omdat voorzieningen dreigen te sluiten of lokale belastingen verhoogd moeten worden om de begroting sluitend te krijgen,
- dat er veel onderzoeken lopen naar de geldstromen richting gemeenten, maar dat dit geen perspectief lijkt te bieden op structurele oplossingen,
- dat nu ingrijpen geboden is om te voorkomen dat voorzieningen voor burgers onherstelbaar worden afgebroken
- dat uit onderzoek naar kosten jeugdzorg in het najaar duidelijkheid komt over de werkelijke tekorten van gemeenten, die naar verwachting fors hoger zijn dan de € 300 miljoen die in 2021 voor jeugdzorg wordt uitgetrokken.

Stelt voor

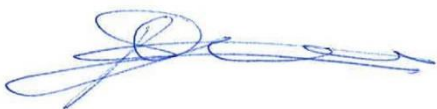
1. dat, in afwachting van structurele maatregelen, de VNG in overleg treedt met de regering om daarmee te bewerkstelligen dat voor de resterende kabinetsperiode zodanige financiële en bestuurlijke maatregelen worden genomen dat gemeenten in ieder geval voor 2021 (en afhankelijk van de voortgang van de kabinetsformatie het daaropvolgend jaar) financiële ruimte krijgen,
2. dat gemeenten vanaf 2021 worden gecompenseerd voor de werkelijke kosten voor jeugdzorg en voor de extra kosten door de invoering van het abonnementstarief voor de WMO per inwoner.

en gaat over tot de orde van de dag.

De portefeuillehouders Financiën van de gemeenten van de regio Midden-Holland (Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas),

Voor deze,

Ria Boere
Portefeuillehouder Financiën gemeente Krimpenerwaard

Samenvatting en preadvies motie: Voorstel herijking gemeentefonds onverantwoord, bijsturen is noodzaak.

Indienende gemeente(n): Beesel

Ondersteunende gemeenten: in elk geval Alphen-Chaam, Enkhuizen, Olst-Wijhe en Rozendaal. Er volgt nog een actueel overzicht met ondersteunende gemeenten.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

In het kader van herverdeling gemeentefonds met de minister in gesprek te gaan over de financiële impact van de herverdeling in relatie tot alle opgaven die er liggen voor gemeenten, waarbij;

- Inzet moet zijn om eerst méér financiële ruimte in het gemeentefonds te krijgen, onder andere door volledige aanvulling van het tekort in het Sociaal Domein
- De opschalingskorting definitief wordt teruggedraaid
- Zo lang die extra structurele ruimte er nog niet is de invoering van de herverdeling van het gemeentefonds voor onbepaalde tijd moet worden opgeschort (in plaats van tot 1-1-2022)
- Wanneer een herverdeling vervolgens wordt doorgevoerd, kleinere gemeenten niet onevenredig zwaar benadeeld worden en voor alle gemeenten voldoende helder is wat de effecten daarvan zijn om daar tijdig lokaal op te kunnen anticiperen
- Coördinatie door de VNG van de inbreng in de consultatieronde het uitgangspunt is, omwille van een kwalitatief en krachtig signaal naar besluitvormende partijen.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

Het bestuur voelt zich gesteund door de gevraagde inzet voor financiële ruimte waaronder terugdraaien van de opschalingskorting en voldoet graag aan het verzoek om coördinatie, waarbij individuele gemeenten natuurlijk hun eigen vrijheid behouden.

De uitkomsten van de herverdeling zijn op dit moment niet bekend. De minister van BZK brengt naar verwachting haar voorstellen in oktober in consultatie. Dat betekent dat gemeenten ook kennis kunnen nemen van de gevolgen voor individuele gemeenten van het geheel (sociaal én klassiek) en daarop kunnen reageren. Daarvoor zullen wij ook bijeenkomsten organiseren.

In het najaar zal duidelijk moeten worden in hoeverre de koek voldoende groot is, gelet op de uitkomsten van de onderzoeken naar jeugd en abonnementstarief, en in hoeverre de herijking ook qua techniek, tempo en maatvoering aan zijn doel beantwoordt. Om die reden is een uitspraak nu tegen de voorgestelde herverdeling prematuur. Laten we met elkaar de consultatie ingaan om het model beter passend te krijgen. Vervolgens gaan we op basis van de uitkomsten van de consultatie besluiten aan de hand van de criteria:

1. Voldoet de herijking aan de vooraf gestelde criteria?
2. Is de 'koek' daadwerkelijk groter geworden?
3. Is er sprake van een acceptabel ingroei-traject?
4. Is er een goede regeling voor 'uitschieters'?

Vanzelfsprekend zullen de leden daarna uitgebreid worden betrokken bij de standpuntbepaling van de VNG over dit voorstel. Totdat dit standpunt bekend is, dient de herverdeling te worden opgeschort.

Motie ‘Voorstel herijking gemeentefonds onverantwoord, bijsturen is noodzaak’

Aan: De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in online vergadering bijeen op 25 september 2020.
Datum: 14 september 2020
Betreft: Oproep aan VNG-bestuur om proces herijking gemeentefonds onlosmakelijk te verbinden met de eis aan het rijk dat er structureel meer financiële ruimte komt voor alle gemeenten.

Constateerend dat:

- gemeenten het steeds moeilijker krijgen om tot sluitende (meerjarige) begrotingen te komen en ingeteerd hebben op hun reserveposities;
- decentralisaties gepaard zijn gegaan met kortingen via het gemeentefonds.
- ook de opschalingskorting zorgt voor afname van het gemeentefonds;
- daar nu ook de effecten van de coronacrisis bovenop komen;
- er nog veel onduidelijk is over de impact, effecten en haalbaarheid van de herverdeling;
- uitstel van invoering herverdeling tot 1 januari 2022 geen structurele oplossing biedt.

Overwegend dat:

- de huidige conceptherverdeling slechts een gedeeltelijke oplossing vormt voor een beperkte groep ‘voordeelgemeenten’ en een enorme negatieve financiële impact heeft op alle ‘nadeelgemeenten’. Bij de kleinere gemeenten dit effect zelfs oploopt tot in totaal -96 euro per inwoner (Sociaal Domein en klassiek deel);
- alleen incidentele tegemoetkomingen onvoldoende bijdragen aan structurele oplossingen en daarmee dus niet bijdragen aan een gezond meerjarig perspectief;
- de focus op dit gezonde meerjarige perspectief zou moeten liggen, waarvoor nodig is dat er structureel zicht komt op meer financiële ruimte voor alle gemeenten;
- gemeenten (van verschillende omvang) goed in staat zijn om alle opgaven op de verschillende domeinen lokaal – al dan niet in samenwerking in de regio - op te pakken, maar daarbij de Minister en de Kamer als betrouwbare partner nodig hebben;
- de gemeenten door de herverdeling van het gemeentefonds een beleidsafweging moeten maken tussen versralen van (basis)voorzieningen of belastingmaatregelen, waarbij innoveren of meer investeren niet meer aan de orde is. Gemeenten op deze manier geen betrouwbare partner richting hun inwoners of maatschappelijke partners kunnen zijn. De rekening van het effect van de herverdeling van het gemeentefonds niet bij de inwoners zou moeten liggen;

Verzoekt het VNG bestuur om:

in het kader van het lopende proces over de herverdeling van het gemeentefonds met de minister in gesprek te gaan over de financiële impact van de herverdeling in relatie tot alle opgaven die er liggen voor gemeenten, waarbij;

- inzet moet zijn om eerst méér financiële ruimte in het gemeentefonds te krijgen, onder andere door volledige aanvulling van het tekort in het Sociaal Domein;
- de opschalingskorting definitief wordt teruggedraaid;
- zo lang die extra structurele ruimte er nog niet is de invoering van de herverdeling van het gemeentefonds voor onbepaalde tijd moet worden opgeschort (in plaats van tot 1-1-2022);
- wanneer een herverdeling vervolgens wordt doorgevoerd, kleinere gemeenten niet onevenredig zwaar benadeeld worden en voor alle gemeenten voldoende helder is wat de effecten daarvan zijn om daar tijdig lokaal op te kunnen anticiperen;
- coördinatie door de VNG van de inbreng in de consultatieronde het uitgangspunt is, omwille van een kwalitatief en krachtig signaal naar besluitvormende partijen.

Hoogachtend,
Namens de gemeenten

 **gemeente
Olst-Wijhe** wethouder Hans Olthof,
gemeente Olst-Wijhe

 **Gemeente
ROZENDAAL** burgemeester Ester Weststeijn,
gemeente Rozendaal

 **gemeente
Alphen-Chaam** wethouder Erik Wilmsen,
gemeente Alphen-Chaam

 **GEMEENTE
Enkhuisen** burgemeester Eduard van Zuijlen,
gemeente Enkhuisen

 **Gemeente
Beesel** burgemeester Bob Vostermans
gemeente Beesel

Mede-indieners van de motie:

Gemeente Aalten
Gemeente Baarle Nassau
Gemeente Beek
Gemeente Bergeijk
Gemeente Bergen (L)
Gemeente Boekel
Gemeente Bunnik
Gemeente Dalfsen
Gemeente Dantumadiel
Gemeente Doesburg
Gemeente Drechterland
Gemeente Drimmelen
Gemeente Druten
Gemeente Eemnes
Gemeente Eersel
Gemeente Geertruidenberg
Gemeente Gennep
Gemeente Gulpen-Wittem
Gemeente Halderberge
Gemeente Hardinxveld-Giessendam
Gemeente Heeze-Leende
Gemeente Hilvarenbeek
Gemeente Hoeksche Waard
Gemeente Horst aan de Maas
Gemeente Kampen
Gemeente Kerkrade
Gemeente Koggenland
Gemeente Landerd
Gemeente Landsmeer
Gemeente Lopik
Gemeente Maasgouw
Gemeente Medemblik
Gemeente Meerssen
Gemeente Mook en Middelaar
Gemeente Nederweert
Gemeente Oirschot
Gemeente Oldambt
Gemeente Oudewater
Gemeente Peel en Maas
Gemeente Renswoude
Gemeente Reusel-De Mierden
Gemeente Rhenen
Gemeente Roerdalen
Gemeente Rucpchen

Gemeente Simpelveld
Gemeente Someren
Gemeente Son en Breugel
Gemeente Staphorst
Gemeente Stede Broec
Gemeente Steenwijkerland
Gemeente Tiel
Gemeente Valkenburg aan de Geul
Gemeente Venray
Gemeente Voerendaal
Gemeente Weert
Gemeente Westervoort
Gemeente Wierden
Gemeente Woudenberg

Samenvatting en preadvies motie “Werkgebied belastingdienst”

Indienende gemeente(n): Alkmaar

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Vraag aan het VNG bestuur om:

1. zijn invloed aan te wenden bij het ministerie van Financiën om onze zorgen te delen over de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitbreiding van het werkgebied van de belastingdienst met het oog op de effectiviteit van het Nederlandse openbaar bestuur
2. het kabinet aan te sporen oog te hebben voor een pragmatische verdeling van het werkgebied van de belastingdienst in relatie tot gemeenten.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

Sinds enige jaren bestaat de vpb-plicht (vennootschapsbelastingplicht) van overheidsbedrijven hetgeen onvermijdelijk leidt tot een intensivering van contacten met gemeenten. Het werkgebied van de rijksbelastingdienst wordt natuurlijk in de eerste plaats bepaald door wet- en regelgeving. De ervaringen tot nog toe leren dat er nog het nodige te winnen valt door maatregelen tegen nodeloze bureaucratische drukte. De VNG zet zich in voor duidelijkheid en waar mogelijk uniformiteit in de uitvoering van wet- en regelgeving middels haar contacten met het ministerie en via de coördinatie van proefprocedures.

Motie inzake werkgebied belastingdienst

De ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, bijeen op 25 september 2020,

Constaterende dat

- de particuliere markt geen substantiële grondexploitaties ontwikkelt omdat deze geen winst genereren;
- gemeenten grondexploitaties wel ontwikkelen om maatschappelijke en bovenwijkse voorzieningen te realiseren welke van belang zijn voor de lokale samenleving;
- het werkgebied van de belastingdienst is uitgebreid naar de vpb en daarbinnen met name kijkt naar grondexploitaties en opbrengsten uit reclame;

Overwegende dat

- gemeenten werken vanuit het algemeen belang om sociaal-maatschappelijke voorzieningen te realiseren;
- de functie van de belastingdienst niet ter discussie staat, maar wel dat doelmatigheid en doeltreffendheid van uitoefening van activiteiten in het oog gehouden moet worden;
- belastingheffing over grondexploitaties c.a. betekent dat gemeenten minder maatschappelijke voorzieningen kunnen aanbieden;
- het werkgebied van de belastingdienst in 2016 is uitgebreid naar de Vpb met de afspraak tussen Rijk en gemeenten dat dit pragmatisch zou worden ingevuld;
- de laatste jaren rondom de Vpb van grondexploitaties en opbrengsten uit reclame een nieuwe bureaucratie met cherry picking dreigt te ontstaan daar waar pragmatisme was afgesproken

Vraagt het VNG bestuur om:

1. haar invloed aan te wenden bij het ministerie van Financiën om onze zorgen te delen over de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitbreiding van het werkgebied van de belastingdienst met het oog op de effectiviteit van het Nederlandse openbaar bestuur;
2. het Kabinet aan te sporen oog te hebben voor een pragmatische verdeling van het werkgebied van de belastingdienst in relatie tot gemeenten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar,

P.M. Bruinooge, burgemeester.

W. van Twuijver, secretaris.

(blz. 2)

TOELICHTING

Op 10 september jl. kondigde de VNG een proefprocedure vennootschapsbelasting en reclame-inkomsten aan. Een zevental gemeenten start proefprocedures tegen de heffing van vennootschapsbelasting (Vpb) over reclameopbrengsten. Een kerngroep Vpb reclameopbrengsten van gemeenten is in het leven geroepen om deze proefprocedures te ondersteunen. Momenteel gaat het om de volgende zeven gemeenten: Rotterdam, Zoetermeer, Den Haag, Alphen aan den Rijn, Nijmegen, Ede en Delft.
<https://vng.nl/nieuws/proefprocedures-vennootschapsbelasting-en-reclame-inkomsten>
Alkmaar overweegt momenteel ook juridische procedures tegen de belastingdienst maar dan met betrekking tot de Vpb over grondexploitaties.

Samenvatting en preadvies motie: “Compensatieregeling voor de zwembaden om faillissementen te voorkomen”

Indienende gemeente(n): Leusden

Ondersteunende gemeenten: Schiermonnikoog, Oldenzaal, Eersel, Katwijk, Vijfheerenlanden, Laren NH. *Een actueel overzicht volgt nog.*

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Oproep aan VNG bestuur om:

- haar invloed aan te wenden bij het ministerie om het belang van de zwembaden te onderstrepen
- het kabinet aan te sporen ook voor de zwembaden een goede compensatieregeling op te stellen, teneinde de zwembaden van faillissement te redden.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De VNG is zich samen met de indieners zeer bewust van het geschetste probleem voor de zwembaden. Bovendien geldt dit ook voor de gemeentelijke ijsbanen. Na 1 juli is met name de beperkte openstelling voor zwembaden en ijsbanen een financieel probleem gelet op hun hoge huisvestings- en personeelskosten. Een gesloten zwembad is “goedkoper” dan een half open zwembad. De VNG heeft dit in eerdere gesprekken met BZK en Financiën ook kenbaar gemaakt. De VNG trekt voor het onderdeel lokale sport samen op met Vereniging Sport en Gemeenten. Een verkenning van hun kant laat zien dat er vanaf 1 juni tot eind 2020 € 93 miljoen rijkscompensatie nodig is voor de coronaschade bij de zwembaden en ca. € 6 miljoen voor de ijsbanen.

Met het Rijk (via directie Sport van VWS als vakinhoudelijk ministerie) is de afspraak gemaakt om over compensatie van daadwerkelijke kosten (realisatie) 2020 bij de instellingen in oktober a.s. verder door te spreken. Een eventueel compensatiebedrag zou voor het eind van het jaar bekend moeten kunnen zijn, een regeling zou dan in kunnen gaan februari/maart 2021. (Let wel dat deze late tegemoetkoming invloed heeft op de gemeentelijke jaarrekening).

Tot nu toe zijn de gesprekken met VWS directie Sport steeds gevoerd tussen VSG in nauw overleg met de VNG en G5 (sportdirecteuren en -wethouders), waarbij de voorzitter van de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs Sven de Langen is aangesloten.

MOTIE ZWEMBADEN

Zaaknummer:
L254744

Verzonden:
14 september 2020

Aan: Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in digitale vergadering op 25 september 2020

Datum: 14 september 2020

Betreft: Compensatieregeling voor de zwembaden om faillissementen te voorkomen

De gemeenten,

Constaterende dat:

1. zwemmen een belangrijke bijdrage levert in de vitaliteit van mensen;
2. we koesteren dat bijna elk kind in Nederland, waterland, een of meer zwemdiploma's heeft;
3. meerdere zwembaden door de coronacrisis zware verliezen leiden;
4. de NOW regeling wel van toepassing is, maar de hoge vaste lasten niet compenseert;
5. de gemeenten deze verliezen niet kunnen compenseren;
6. sluiting van veel zwembaden dreigt indien de gemeenten geen beroep kunnen doen op overheidssteun.

Vraagt het VNG bestuur om:

1. haar invloed aan te wenden bij het Ministerie om het belang van de zwembaden te onderstrepen;
2. het Kabinet aan te sporen ook voor de zwembaden een goede compensatieregeling op te stellen, teneinde de zwembaden van faillissement te redden.

En besluit namens de gemeenten deze motie in afschrift te sturen aan:

Ministerie van VWS;
Ministerie van Justitie en Veiligheid;
VNG; Genootschap van Burgemeesters;
Fractievoorzitters van de fracties in de 1e en 2e kamer;

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,
Het college van de gemeente Leusden,

W. de Graaf-Koelewijn,
Gemeentesecretaris

G. Bouwmeester,
Burgemeester

Deze motie wordt ondersteund door:

- J. Hagen, wethouder gemeente Schiermonnikoog
- R. Christenhusz, wethouder gemeente Oldenzaal
- S.P.G. Kox, wethouder gemeente Eersel
- A. van Helden, wethouder gemeente Katwijk.
- M. van Middelkoop, wethouder gemeente Vijfheerenlanden.
- T. Stam, wethouder gemeente Laren, N.H.

Samenvatting en preadvies motie 'Onderwijshuisvesting'

Indienende gemeente: Noordoostpolder

Ondersteunende gemeenten: zie overzicht bij de motie.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Oproep aan het VNG-bestuur om een toezegging van het kabinet en parlement te verkrijgen voor aanvullende financiële maatregelen passend bij de kostenontwikkelingen en de extra eisen die zij wettelijk hebben gesteld aan gebouwen en verduurzaming van de onderwijshuisvesting zodat gemeenten op een verantwoorde manier hier uitvoering aan kunnen geven.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

Deze motie is in lijn met de inzet die we vanuit de VNG al geruime tijd hebben. Naar aanleiding van de genoemde motie onderwijshuisvesting uit 2018 is een expertiseteam aan de slag gegaan om onderzoek te doen naar de huidige en toekomstige bekostiging van onderwijshuisvesting. Hierbij is ook gekeken naar de financiële haalbaarheid van het verduurzamen en verbeteren van de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Het advies van het expertiseteam onderbouwd dat een grote investering voor onderwijshuisvesting noodzakelijk is als men aan de wens voor klimaatneutrale en kwalitatief goede scholen wil voldoen. Het VNG bestuur heeft zich op advies van het expertiseteam geschaard achter de ambities in de routekaart PO/VO in het kader van het klimaatakkoord en de bijbehorende claim van 20,96 miljard euro over 30 jaar. Dit is maakt deel uit van onze input op de investeringsagenda voor de volgende kabinetsformatie. In de motie van de gemeente Noordoostpolder zien we de bevestiging van de noodzaak van deze inzet.

Het advies Expertiseteam onderwijshuisvesting: <https://vng.nl/sites/default/files/2020-05/advies-expertiseteam-onderwijshuisvesting.pdf>

Motie Bekostiging Onderwijshuisvesting

De algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bijeen in 2020,

Constaterend dat

- Gemeenten een wettelijke zorgplicht hebben voor de huisvesting van primair en voortgezet onderwijs;
- In 2014 de gemeenten zijn geconfronteerd met de uitname van een aanzienlijk bedrag uit de AUGF voor onderwijshuisvesting (motie Buma). Dit heeft tot gevolg gehad dat er vanwege het verbod op investering in nieuwbouw PO € 256 mln. verloren is gegaan. Deze uitname is tot op heden nog niet hersteld;
- Gemeenten per 1 januari 2021 opnieuw geconfronteerd worden met extra bouweisen vanuit de rijksoverheid (in het kader van duurzaamheid). en daar opnieuw geen extra middelen tegenover staan.
- De prijsontwikkelingen voor bouw, mede door opeenvolgende aanscherpingen van het Bouwbesluit, ver boven de indexering van het Gemeentefonds uitkomen en de VNG gemeenten daarom al adviseerde –zonder financiële compensatie vanuit het Rijk- het normbedrag fors te verhogen (2018: eenmalig extra 40% en jaarlijkse indexering 2019 6,63%, 2020 6,08% om deze in lijn te brengen met de werkelijke kosten);
- De motie bekostiging onderwijshuisvesting van de gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Heerhugowaard, Heemskerk, Den Helder, Hoorn, Alkmaar, Beverwijk en Purmerend door de ALV van de VNG op 27 juni 2018 is aangenomen met de volgende tekst: “Draagt het bestuur van de VNG op: In gesprek te gaan met het Rijk en de onderwijsorganisaties over een substantiële verhoging van de bekostiging voor onderwijshuisvesting waarmee het mogelijk wordt om te voorzien in schoolgebouwen die voldoen aan de huidige kwaliteitseisen en aan de komende eisen op het gebied van duurzaamheid.”;
- Dit heeft geresulteerd in een Advies Expertiseteam Onderwijshuisvesting dd. 3 april 2020, dat luidt als volgt:
  - In gesprek gaan met het Rijk over de stijgende kosten obv de uitwerking en uitvoering van het Klimaatakkoord;
  - Uitdragen dat zonder extra middelen klimaat en/of kwaliteitsdoelstelling in onderwijshuisvesting niet voor rekening van gemeenten kan komen;
  - Aansluiten bij de Routekaart PO/VO met een claim van 20,96 miljard over 30 jaar;
  - Voldoende middelen op te laten nemen op investeringsagenda bij kabinetsformatie;
  - Neerwaartse bijstelling ambities na te streven indien geen geld beschikbaar komt.

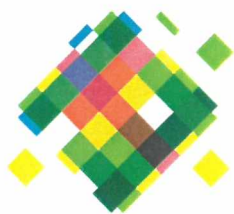
Overwegend dat

- Gemeenten bij investeringen in onderwijshuisvesting geconfronteerd worden met steeds hogere kosten maar het subcluster onderwijshuisvesting van het gemeentefonds op dit onderdeel achterblijft;
- De huidige normbedragen geen rekening houden met onderwijskundige vernieuwing, zoals bv. voorzieningen voor/investeringen in Passend Onderwijs, Integrale Kindcentra en Campussen;
- Ophoging van normbedragen niet heeft geleid tot meer bijdrage van het Rijk;
- Dat kosten door klimaatakkoorden, routekaarten maatschappelijk vastgoed en de noodzaak tot binnenklimaat-verbetering bij scholen hoog oplopen;
- Indien niet voorzien wordt in een passende (financiële) structurele oplossing het voor gemeenten een onmogelijke opgave wordt bindende afspraken met schoolbesturen te maken in een IHP (IHP wettelijk verplicht vanaf 2022) wanneer de kosten voor onderwijshuisvesting een vergelijkbare stijging als afgelopen jaren kent, bij een toch al tekortschietend budget.

Draagt het VNG bestuur op

- Hoge prioriteit te geven aan de lobby voor de benodigde financiële middelen om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen, verbetering van het binnenmilieu en verduurzaming van onderwijsgebouwen.
- Hiertoe in gesprek te gaan met kabinet en parlement met als inzet een toezegging voor het beschikbaar stellen van deze financiële middelen.
- Er voor te waken dat deze noodzakelijke extra financiering niet ten koste gaat van andere onderdelen van de algemene uitkering.

En gaat over tot de orde van de dag

gemeente

NOORDOOSTPOLDER

VERTROUWELIJK

T.a.v. mevrouw R. Bakker
Concernstaf VNG

Ondertekening t.b.v. Motie bekostiging onderwijshuisvesting tbv -digitale- ALV VNG 25 september 2020

de secretaris,

de wethouder,

Motie Bekostiging Onderwijshuisvesting	Gemeente
Indieners	Noordoostpolder
	Olst-Wijhe
	Heerhugowaard
	Berkelland
	Dronten
	Hoorn
	Bergen op Zoom
	Urk
	Heemskerk
	Lansingerland
	Renkum
	Utrechtse Heuvelrug
	Noordenveld
	Tytsjerksteradiel

Ondersteunen	Alkmaar
	Lelystad
	Ede
	Ridderkerk
	Harderwijk
	Zeewolde

Samenvatting en preadvies motie Utrechts Heuvelrug over handhaving vuurwerkverbod

Indienende gemeente: Utrechtse Heuvelrug.

Ondersteunende gemeenten: Baarn, Bunnik, De Bilt, Bunschoten, Renswoude, Rhenen, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woudenberg en Zeist

Status motie: definitief en ondertekend.

Strekking van de motie:

De indieners van de motie vragen het VNG-bestuur om in gesprek te gaan met de minister voor Milieu en Wonen en de minister van Justitie en Veiligheid over het eenduidig implementeren het landelijk verbod op het afsteken door consumenten van knalvuurwerk en vuurpijlen. Daarnaast om in gesprek te gaan over de vormgeving van een lokale aanpak. Het gesprek moet gevoerd worden op basis van de volgende uitgangspunten:

- Het lokaal gezag dient ondersteund te worden aan de hand van een ministeriele handreiking met de meest effectieve handhavingsmethoden, bij voorkeur ondersteund door het beschikbaar stellen van voldoende politiecapaciteit en of additionele financiële middelen
- Intensivering van opsporing en vervolging van de handel in illegaal vuurwerk door politie en Openbaar Ministerie, bij voorkeur ondersteund door voldoende politiecapaciteit en additionele financiële middelen
- Het agenderen van het landelijk verbod op Europees niveau, ter ondersteuning van de implementatie op nationaal niveau

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting

De VNG heeft in 2019 haar steun uitgesproken voor een landelijk verbod op knalvuurwerk, vuurpijlen en los siervuurwerk. We sluiten hiermee aan op aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en de Nationale Politie. De VNG heeft bij deze steun ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de handhaafbaarheid: voldoende handhavingscapaciteit, aanpak van de handel in illegaal vuurwerk, meer aandacht voor het tegengaan van vuurwerktoerisme in de grensgebieden en in Europees verband inzetten op een betere afstemming van de vuurwerkregimes in de verschillende landen. De VNG heeft met de meest betrokken bewindspersonen periodiek overleg over veiligheidsonderwerpen. De aanpak van overlast en excessen tijdens de jaarwisseling is een terugkerend onderwerp. De jaarwisseling zal ook in 2020 onderwerp van bespreking zijn. Deze motie geeft de VNG een extra steun in de rug in haar lobby naar de rijksoverheid.

Motie handhaving landelijk vuurwerkverbod

Aan : De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 10 juni 2020 te Hoorn.

Datum : 5 maart 2020

Betreft : Handhaving van het landelijk verbod op verkoop, bezit en afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen

Constaterende dat:

- Het ministerie van Milieu en Wonen een landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen voor consumenten heeft aangekondigd.
- De viering van oud en nieuw van oudsher een feest is waarbij er door consumenten op grote schaal vuurwerk werd afgestoken in de openbare ruimte.
- Het afsteken van zwaar knalvuurwerk dat veelal (vanuit het buitenland) illegaal aan particulieren verkocht wordt jaarlijks zorgt voor veel lichamelijk letsel, schade aan particuliere en publieke eigendommen en een negatieve impact op het milieu.
- De viering van oud en nieuw jaarlijks gepaard gaat met gemiddeld één dodelijk slachtoffer, honderden gewonden en duizenden incidenten, waarmee het veruit het meest onveilige evenement van Nederland is.
- De jaarwisseling in het afgelopen decennium in toenemende mate in het teken stond van grootschalige verstoringen van de openbare orde, variërend van autobranden, vernielde afvalcontainers en geluidsoverlast tot openlijke geweldpleging.
- Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid tijdens de jaarwisseling een onacceptabel gevaar oplevert voor hulpverleners, doordat zij geconfronteerd worden met hevige geweldsuitbarstingen al dan niet door het gericht gooien van (illegaal) knalvuurwerk en/of vuurpijlen.
- Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid tijdens de jaarwisseling, alsmede de voorbereiding daarvan, om een onevenredige capaciteitsinzet vraagt van de Nederlandse gemeenten en hulpdiensten.
- Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid, alsmede het herstellen van de schade aan publieke eigendommen vraagt om een onevenredige financiële investering van gemeenschapsgeld.

Overwegende dat:

- Gemeenten een belangrijke rol spelen bij een veilig en prettig verloop van de jaarwisseling.
- Het noodzakelijk is dat burgemeesters kunnen rekenen op eenduidige landelijke wet- en regelgeving om schadelijke maatschappelijke fenomenen te voorkomen of te beperken.
- De festiviteiten rondom de jaarwisseling opnieuw in het teken dient te staan van vreugde en onderlinge verbondenheid, waarbij inwoners en hulpverleners niet hoeven te vrezen voor verstoringen van de openbare orde, overlast of ander grensoverschrijdend gedrag.
- Het aangekondigd landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen implicaties heeft voor de wijze van lokale handhaving door het bevoegd gezag om verkoop, bezit en het afsteken van vuurwerk te voorkomen.

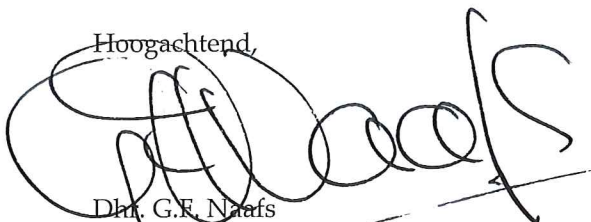
- Het aangekondigd landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen een beroep doet op de veelal schaarse (lokale) handhavingscapaciteit.
- De inwoners van onze gemeenten te allen tijde moeten kunnen vertrouwen dat het lokaal bevoegd gezag de openbare orde voor eenieder waarborgt, waarbij daadkrachtig wordt opgetreden tegen (maatschappelijke) misstanden en verstoringen van de openbare orde.
- Het aangekondigd landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen geen effect heeft op het importeren, bezit en afsteken van illegaal zwaar knalvuurwerk en vuurpijlen.
- De verkoop van illegaal vuurwerk via van lokale, regionale en (inter)nationale netwerken in onvoldoende mate is bestreden, hetgeen betekent dat de beschikbaarheid van het meest zware vuurwerk onvoldoende beïnvloed wordt.

Vraagt het VNG-bestuur om:

Met de minister van Milieu en Wonen, alsmede met de minister van Justitie en Veiligheid in gesprek te gaan over het eenduidige implementeren landelijke wet- en regelgeving en een lokale aanpak omtrent vuurwerk, waarbij de volgende zaken het uitgangspunt zijn:

- Het lokaal bevoegd gezag dient ondersteund te worden in het tijdig en eenduidig implementeren van het landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen door het beschikbaar stellen van een ministeriële handreiking omtrent de meest effectieve handhavingsmethoden, bij voorkeur ondersteund door het beschikbaar stellen van voldoende politiecapaciteit en/of additionele financiële middelen.
- De opsporing en vervolging van de handel in illegaal vuurwerk door de politie en het Openbaar Ministerie dient structureel versterkt en geïntensiveerd te worden, bij voorkeur door het beschikbaar stellen van additionele financiële middelen.
- Het te implementeren wetsvoorstel, alsmede de daaruit voortvloeiende aanpak, in het kader van de gewenste eenduidigheid zoveel als mogelijk bespreekbaar te maken op Europees niveau.

Hoogachtend,

Dhr. G.F. Naafs

Burgemeester gemeente Utrechtse Heuvelrug

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG

Dhr. R. van Bennekom

Burgemeester gemeente Bunnik

gemeente Bunnik

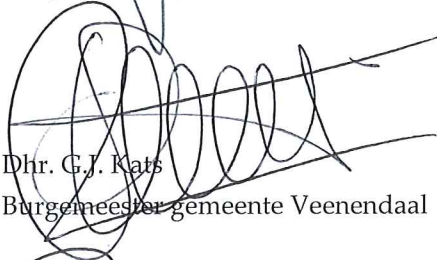
Mw. P. Doornenbal-van der Vlist

Burgemeester gemeente Renswoude

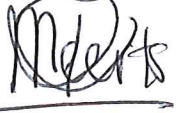

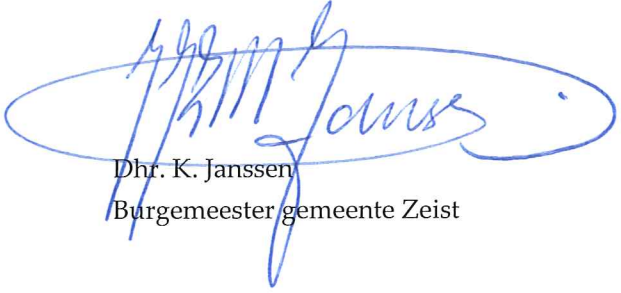
Dhr. H. van der Pas
Burgemeester gemeente Rhenen

Dhr. G.J. Kats
Burgemeester gemeente Veenendaal

Mw. drs. I.P. Meerts
Burgemeester gemeente Wijk bij Duurstede

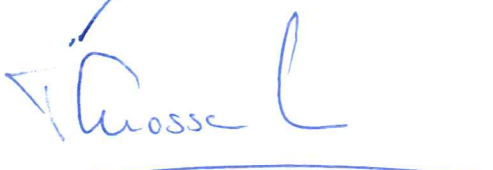

Dhr. K. Janssen
Burgemeester gemeente Zeist

mr. sscm Potters
Burgemeester De Bilt

M.A. Rosell
Burgemeester Baarn

---

bn. Woudenberg

M. van de Groep
Burgemeester Bunschoten

Samenvatting en preadvies motie 'Structurele afspraken Nationale Parken'

Indienende gemeente(n): Utrechtse Heuvelrug, Schiermonnikoog, Zeist, Woudenberg, Bloemendaal, Velsen en Reimerswaal.

Ondersteunende gemeenten: Ameland, Vlieland, de Bilt, Steenwijkerland, Groningen, Tynaarlo, Aa en Hunze, Altena, Wassenaar, Bunnik, Almere, Noord-Beveland, Soest en Roerdalen. Regio Eindhoven (gemeenten Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Helmond, Nuenen, Oirschot, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre)

Status motie: definitief en getekend.

Strekking van de motie:

De motie roept het VNG-bestuur op om met de minister van LNV, het IPO en maatschappelijke partners in overleg te treden met als doel structurele afspraken te maken over de aanpak en de financiering voor de lange termijn van de instandhouding en doorontwikkeling van de Nationale Parken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

Nationale Parken zijn onze iconen van natuur, landschap en erfgoed. De 21 Nationale Parken verbinden natuur met de andere grote opgaven waar Nederland voor staat zoals de stikstof- en landbouwtransitie en de klimaatopgaven. Bovendien zijn ze belangrijke regionale dragers voor recreatie, toerisme en ontspanning.

Gemeenten leveren vanuit algemene middelen een bijdrage aan de instandhouding van nationale Parken. Zij ontvangen hier op dit moment geen structurele financiering voor.

Er loopt een aanvraag voor een eenmalige subsidie voor € 6 miljoen voor de periode 2020–2022 aangevuld met cofinanciering vanuit de regio. Voor de doorontwikkeling en instandhouding op de lange termijn zijn echter structureel middelen nodig.

We zullen het verzoek inbrengen in onze overleggen met Rijk en IPO inzake het Programma Natuur (gerelateerd aan structurele maatregelenpakket Stikstof).

GEMEENTE Reimerswaal

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering (digitaal) bijeen op 25 september 2020

Constaterende dat:

- Nationale Parken onze iconen zijn van natuur, landschap en erfgoed. De parken verbinden natuur met de andere grote opgaven waar Nederland voor staat zoals de stikstof- en landbouwtransitie en de klimaatopgaven. En ze zijn een belangrijke regionale dragers voor recreatie, toerisme en ontspanning.
- Nederland heeft 21 nationale parken. Samen vertellen zij het verhaal van de Nederlandse natuur. In de parken zijn alle bijzonderheden van de Nederlandse natuur terug te vinden.
- De stelselverantwoordelijkheid voor de Nationale Parken is verankerd in de wet Natuurbescherming en belegd bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit(LNV).
- De Nationale Parken in de Nationale Omgevingsvisie worden verankerd.
- De afgelopen jaren een bijzondere publieke samenwerking in gang is gezet voor de doorontwikkeling van onze Nationale Parken ondersteund door het Nationale Parken bureau.
- Een Nationale Parken Deal is gesloten die tot doel heeft:
  - De kwaliteiten van Nationale Parken in Nederland te verhogen;
  - De betrokkenheid van de samenleving bij de natuur te versterken;
  - Een sterkere merk- en marktpositie van Nationale Parken te bereiken.
- Een breed Nationaal Parken Platform is gevormd bestaande uit de Nationale Parken en Maatschappelijke organisaties.
- Een Standaard Nationale Parken Nieuwe Stijl is verschenen.
- De Regiegroep is gevormd bestaande uit LNV, IPO en een delegatie maatschappelijke partners die leiding geeft aan het vernieuwingsproces Nationale Parken Nieuwe Stijl.
- De ambities eenmalig met € 6 miljoen voor de periode 2020–2022 zijn ondersteund en aangevuld met cofinanciering vanuit de regio.

Overwegende dat:

- Gemeenten bijdragen leveren vanuit algemene middelen voor de instandhouding van nationale Parken maar hier geen structurele financiering voor ontvangen.
- Structurele afspraken inzake aanpak en financiering tussen Rijk, provincies en maatschappelijke partners noodzakelijk zijn voor doorontwikkeling en lange termijn instandhouding van de Nationale Parken.

Vraagt het VNG-bestuur om:

Met de minister, het IPO en maatschappelijke partners in overleg te treden met als doel structurele afspraken te maken over de aanpak en de financiering voor de lange termijn van de instandhouding en doorontwikkeling van de Nationale Parken.

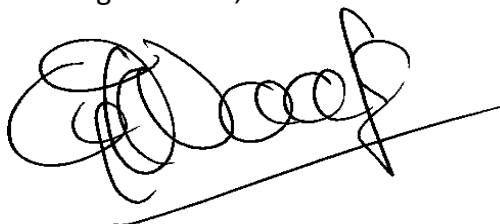
en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug,
de secretaris, de burgemeester,

drs. M.J.T.H. Havekes

G.F. Naafs

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog
de secretaris, de burgemeester,

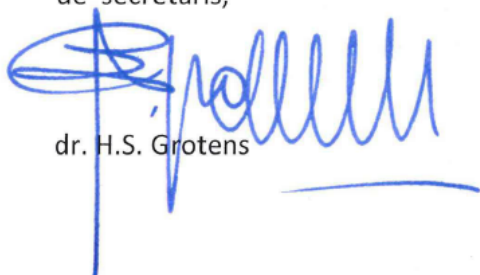
R. Thedinga

I. van Gent

09 SEP 2020

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist,
de secretaris, de burgemeester,

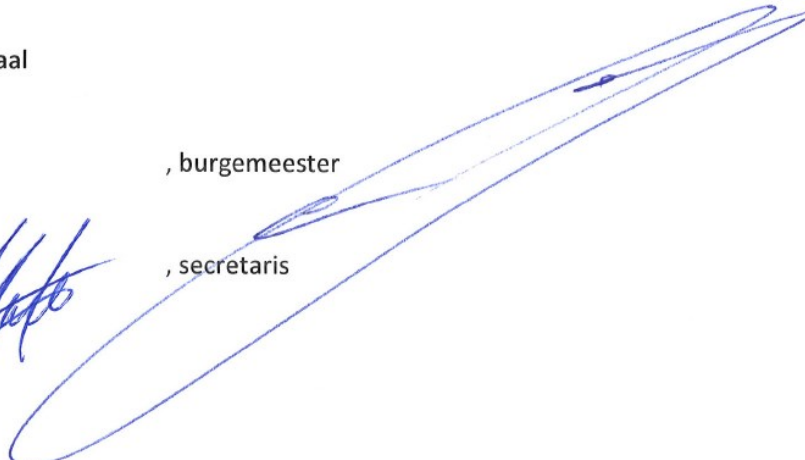
dr. H.S. Grotens

drs. J.J.L.M. Janssen

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bloemendaal,

Gemeente Bloemendaal

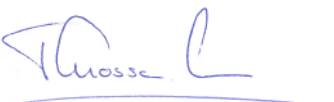
BW

, burgemeester

, secretaris

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woudenberg,
de secretaris, de burgemeester,

drs. S.M.T. van der Marck

T. Cnossen

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Reimerswaal,
de secretaris, de burgemeester,

mr. F. Marquinie MBA

drs. J.S. van Egmond

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen,
de secretaris, de burgemeester,

K.M. Radstake

F.C. Dales

Gesteund door:

gemeente Ameland

gemeente Vlieland

gemeente de Bilt

gemeente Steenwijkerland

gemeente Tynaarlo

gemeente Altena

gemeente Wassenaar

gemeente Bunnik

gemeente Almere

gemeente Aa en Hunze

gemeente Groningen

gemeente Soest

gemeente Noord-Beveland

gemeente Roerdalen

VAN GOGH NATIONAL PARK BRABANT

Steunbetuiging van de Board Van Gogh NP voor de concept motie VNG voor structurele financiering van nationale parken

Aan de ALV van de VNG,

De Board van het Van Gogh Nationaal Park i.o., bestaande uit vertegenwoordigers vanuit gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, acht het van groot belang dat het succes van de ontwikkeling van Nationale Parken nieuwe stijl wordt bepaald door inzet en financiële bijdrage van meerdere partijen, waarbij het Rijk als systeemverantwoordelijke een essentiële partner is die niet kan ontbreken. Daarom onderschrijven wij de strekking van de concept-motie vanuit de VNG alsmede de brief van de voorzitter van het SNP over het belang van een structurele inbedding van de Nationale Parken in het Rijksbeleid, inclusief de bijbehorende financiële middelen.

Wij hebben op verzoek van de voorzitter van de Stichting Nationale Parken de concept-motie doorgezonden aan de gemeenten binnen het Van Gogh NP i.o., die individueel hierover zullen besluiten.

Hoewel wij beseffen dat de concept-motie is opgesteld vanuit de VNG willen wij aantekenen dat de ontwikkeling van Nationale Parken zoals in het Van Gogh NP niet alleen gemeenten betreft, maar ook de andere overheden, zoals waterschappen en Provincie, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Namens de Board Van Gogh NP, met hartelijke groet,

Drs. Y Kortmann
(voorzitter)

Samenvatting en preadvies motie ‘Budgetneutrale overgang naar Omgevingswet’

Indienende gemeente(n): Noordoostpolder en 7 mede-indienende gemeenten

Ondersteunende gemeenten: zie bijlage.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Noordoostpolder en de mede-indienende en ondersteunende gemeenten roepen de VNG op:

1. de gemeenten te consulteren over de financiële effecten van de Omgevingswet, bijvoorbeeld in een (bijzondere) algemene ledenvergadering, in 2021 op basis van de kostenraming, en over de daadwerkelijke kosten op de belangrijke momenten in het interbestuurlijke financiële proces tot 2027.
2. daarbij het uitgangspunt te bevestigen dat de overgang naar de Omgevingswet voor gemeenten op middellange termijn (<10 jaar) budgetneutraal moet kunnen verlopen en een beroep op het Rijk te doen om extra middelen ter beschikking te stellen als blijkt dat deze budgetneutrale overgang voor gemeenten onhaalbaar is.

Preadvies VNG-bestuur: Overnemen

Toelichting bij het preadvies:

De Omgevingswet gaat in op 1/1/22. Gemeenten zien de meerwaarde van de Omgevingswet en werken hard aan de implementatie ervan. Zij maken zich echter in toenemende mate zorgen over de kosten van de Omgevingswet. Wij delen de zorgen en de analyse van de indieners.

Die zorgen betreffen enerzijds de kosten die gemeenten moeten maken om de wet in te voeren; de invoeringskosten lopen in de praktijk hoger op dan vooraf geraamd door het ministerie. Anderzijds betreffen die zorgen de structurele financiële effecten van de wet: gemeenten vragen zich af of de verwachte structurele baten (bijvoorbeeld door besparingen op ambtelijke capaciteit doordat er minder vergunningen worden aangevraagd) gaan opwegen tegen de verwachte extra kosten, zowel structureel als incidenteel. Oftewel: gemeenten vrezen dat de invoering van de Omgevingswet niet budgetneutraal kan worden gerealiseerd. Deze zorgen leven breed in het land; bij meer gemeenten dan Noordoostpolder en mede-indienende en ondersteunende gemeenten.

Wij herkennen deze zorgen en hebben er begrip voor. Op ambtelijk niveau worden deze zorgen interbestuurlijk al enige tijd gedeeld en besproken. Bij het besluit de invoering van de wet een jaar uit te stellen, is ook bestuurlijk nadrukkelijk op dit punt gewezen.

We hebben na het Financieel Hoofdlijnenakkoord (2016), waarop de motie zich baseert, in de Beheerovereenkomst DSO-LV (2018) verdergaande procesafspraken gemaakt met de minister en de andere bestuurlijke partners over de wijze waarop de financiële effecten van de Omgevingswet worden gemonitord en de momenten waarop we daarover met elkaar in gesprek gaan met de mogelijkheid om de bestaande financiële afspraken te herzien.

De belangrijkste momenten in dit financiële proces zijn¹:

- Eind 2020/begin 2021: *raming* van de transitiekosten en de structurele financiële effecten in het Integraal Financieel Beeld.
- 2021: ontwikkeling van monitoringsinstrument voor de transitiekosten en structurele financiële effecten.
- Vanaf 2022: start van de monitoring van de werkelijke structurele financiële effecten.
- Uiterlijk eind 2022: evaluatie van de werkelijke transitiekosten tot inwerkingtreding.
- Eind 2023: 1^e integrale evaluatie op basis van de monitoring van de werkelijke transitiekosten en structurele financiële effecten.
- Uiterlijk eind 2026: 2^e integrale evaluatie op basis van de monitoring van de werkelijke transitiekosten en structurele financiële effecten.
- In 2022, 2023 en 2026 kan de evaluatie van de kosten en baten leiden tot herziening van de gemaakte financiële afspraken.

---

¹ De afspraken over het financiële proces zoals hier weergegeven, zijn aangepast aan de nieuwe datum inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze aangepaste afspraken worden formeel vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg tussen koepels en de minister op 7 oktober 2020.

Motie: Budgetneutrale overgang naar Omgevingswet

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, bijeen op d.d. 25 september 2020.

Stelt vast dat,

- de Omgevingswet een Rijkswet is die de gemeenten verplicht (onder medebewind) moeten uitvoeren;
- er op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de lasten en vermeende opbrengsten die de in- en uitvoering van de Omgevingswet met zich mee brengt;
- meerdere gemeenten zich daar in toenemende mate zorgen over maken;
- we de lasten van de invoering en uitvoering van de Omgevingswet niet op onze inwoners en bedrijven willen afwentelen;
- we ook niet willen inboeten op de doelstellingen en ambities die we gezamenlijk nastreven bij de uitvoering van de Omgevingswet;
- de begrotingen van gemeenten het niet toelaten extra financiële lasten op te vangen;

Overwegende dat,

- De gemeenten hebben ingestemd met het "Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening Omgevingsrecht";
- hoewel dat niet gebruikelijk is, het ministerie, IPO, VNG, en Uvw daarin hebben afgesproken dat de eigen transitiekosten worden gedragen door de bevoegde gezagen;
- daar tegenover staat dat de veronderstelde structurele besparingen die samenhangen met de Omgevingswet ten gunste komen van ieder van de betrokken partijen en derhalve niet worden gekort op het gemeentefonds;
- deze afspraken op basis van de huidige lokale inzichten voor gemeenten alleen acceptabel zijn, als de hoogte van de structurele baten (op middellange termijn) opwegen tegen de lasten van invoering en uitvoering van de Omgevingswet;
- er naar huidige lokale inzichten geen sprake is van structurele besparingen voor de gemeenten, ook niet op termijn;
- gemeenten op basis hiervan en zolang er geen andere afspraken zijn gemaakt over een op termijn budgetneutrale overgang, grote financiële risico's voorzien bij de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022;
- we daarom, onder verwijzing naar artikel 12 respectievelijk 13 uit het hoofdlijnenakkoord¹, op basis van de financiële consequenties van de gehele stelselwijziging, als gezamenlijke gemeenten invloed willen uitoefenen op de nadere afspraken over de begrenzing van de afgesproken bedragen of de ambitie in de uitvoering.

1

12. In ieder geval een half jaar voor inwerkingtreding van de wet worden de financiële consequenties van de gehele stelselwijziging in beeld gebracht. Tenzij partijen op dat moment gezamenlijk besluiten dat voldoende informatie aanwezig is, of aanvullend onderzoek op dat moment niet meer inzicht biedt, wordt onderzoek verricht naar de financiële effecten van de invoeringswet, aanvullingswetten en AMvB's (onderdelen B en C van het financiële onderzoek). Hierbij worden ook de consequenties van de verschuiving van vergunningverlening naar algemene regels in beeld gebracht en tevens de financiële effecten van de invoeringsondersteuning en digitale stelsel (A en D van het financiële onderzoek) onderzocht.

13. In ieder geval een half jaar voor inwerkingtreding van de wet vindt overleg plaats zodat het geheel van financiële consequenties, zoals op dat moment bekend, in ogenschouw kan worden genomen. Dit kan aanleiding geven om nadere afspraken te maken over de begrenzing van de afgesproken bedragen (kosten en bespaarde kosten) of de ambitie in de uitvoering.

Besluit om VNG op te dragen om:

1. de gemeenten te consulteren over de financiële effecten van de Omgevingswet, bijvoorbeeld in een (bijzondere) algemene ledenvergadering, in 2021 op basis van de kostenraming, en over de daadwerkelijke kosten op de belangrijke momenten in het interbestuurlijke financiële proces tot 2027.
2. daarbij het uitgangspunt te bevestigen dat de overgang naar de Omgevingswet voor gemeenten op middellange termijn (<10 jaar) budgetneutraal moet kunnen verlopen en een beroep op het Rijk te doen om extra middelen ter beschikking te stellen als blijkt dat deze budgetneutrale overgang voor gemeenten onhaalbaar is.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Dronten, Hattem, Oldebroek, Olst-Wijhe en Ridderkerk

Gemeente Noordoostpolder
Burgemeester J. Westmaas

Gemeente Noordoostpolder
Wethouder W. Haagsma

Gemeente Albrandswaard
Burgemeester drs. J. de Witte

Gemeente Barendrecht
Wethouder A.J. Proos

Gemeente Dronten
Burgemeester J.P. Gebben

Gemeente Hattem
Wethouder M.A. Schipper

Gemeente Oldebroek
Wethouder B. Engberts

Gemeente Olst-Wijhe
Burgemeester A.G.J. Strien

Gemeente Ridderkerk
Wethouder H. Van Os

Bijlage 1: Motivatie van motie "budgetneutrale overgang naar Omgevingswet"

Inleiding en doel

Alle gemeenten zijn druk bezig met de voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2022. Omgevingsvisies worden geschreven, de implementatie van het Digitaal Stelsel krijgt steeds meer vorm en er vindt onderzoek plaats naar de gevolgen van de wet op de legesinkomsten. Deze onderwerpen raken ook het financiële domein. Over deze financiële kant van de invoering van de Omgevingswet, maken gemeenten zich zorgen. Om deze reden is door gemeenten een motie voor de Algemene Ledenvergadering van de VNG van 25 september 2020 voorbereid. Voorliggende bijlage dient als achtergrondinformatie bij de motie.

Consequenties Omgevingswet voor gemeentelijke begroting

Een aantal gemeenten concludeert op basis van een begroting van zowel de invoerings- als de structurele lasten dat er niet alleen sprake is van een onderschatte hoge invoeringslast maar ook van aanzienlijke structurele lasten. Als gevolg hiervan zijn er directe consequenties voor de gemeentebegrotingen, die niet de ruimte bieden om deze extra financiële lasten op te vangen. Dat is mede het gevolg van de alsmear stijgende lasten die de decentralisaties in het Sociaal Domein met zich meebrengen, zonder daar door het Rijk in voldoende mate voor te zijn gecompenseerd.

Het is een feit dat de doelstellingen en de ambities van de Omgevingswet door de gemeenten worden onderschreven. Desondanks kunnen de financiële consequenties negatieve gevolgen hebben voor het ambitieniveau en de kwaliteit van de invoering en uitvoering van de Omgevingswet. Dat zou zonde zijn.

Hoofdlijnenakkoord

Bij het sluiten van het hoofdlijnenakkoord is er vanuit gegaan dat de invoeringslast op termijn zou worden terugverdiend door de structurele baten. Bij een negatieve uitkomst van het verschil tussen structurele baten en structurele lasten is daarvan geen sprake. Daarmee wordt buiten de scope van de afspraak in het hoofdlijnenakkoord getreden en treedt artikel 10 van het hoofdlijnenakkoord in werking.

In artikel 10 van het hoofdlijnenakkoord staat: *"Partijen treden in onderling overleg wanneer één van de partijen motiveert en onderbouwt dat significant buiten de scope van het bestuursakkoord en deze financiële afspraken wordt getreden.* In artikel 10 van het hoofdlijnenakkoord staat tevens dat: *"De principe-afspraken over de kostenverdeling blijft van kracht bij het zoeken naar oplossingen in een gesprek over het maken van additionele afspraken."* Een strikt juridische vertaling daarvan is onredelijk indien de verdeling van de totale kosten tussen partijen onderling onevenredig is. Hierover zijn, onder verwijzing naar artikel 12 van het hoofdlijnenakkoord, in die situatie nadere afspraken over de gehele stelselherziening nodig, in plaats van alleen additionele afspraken. Waarbij dit deel van artikel 10 van het hoofdlijnenakkoord buiten werking zou moeten worden gesteld.

Onderzoeken

Op dit moment worden er in opdracht van de interbestuurlijke werkgroep financiën Omgevingswet onderzoeken verricht naar de incidentele en structurele lasten. Wij waarderen dat er nu ook aandacht is voor de te verwachten structurele effecten van de invoering van de Omgevingswet en verlangen dat deze onderzoeken tijdig meer duidelijkheid verschaffen over de lasten. Omdat deze duidelijkheid echter nog niet voorhanden is (op basis van huidige inzichten zijn deze einde 2020 voor gemeenten beschikbaar) en er geen zicht is op een budgetneutrale overgang, is onze zorg nog niet weggenomen.

Motie

Om te voorkomen dat de implementatie plaats vindt, terwijl er nog geen zekerheid is over een op termijn budgetneutrale overgang naar de Omgevingswet dienen we bijgaande motie in. De motie beoogt zeker niet de implementatie van de wet op te schuiven, maar dient gezien de huidige lokale financiële inzichten wel om tijdig het belang van de financiële gevolgen extra onder de aandacht te brengen. En daarmee VNG te steunen in haar overleg met het ministerie en de Koepels.

Motie: Budgetneutrale overgang naar Omgevingswet ALV-VNG 25 september 2020

Lijst met gemeenten die steun verlenen per 23 september 2020

1. Almelo
2. Bergen
3. Boxtel
4. Castricum
5. Dalfsen
6. De Bilt
7. Doetinchem
8. Drechterland
9. Drimmelen
10. Elburg
11. Eijsden-Margraten
12. Ermelo
13. Heiloo
14. Heumen
15. Hof van Twente
16. Langedijk
17. Lelystad
18. Lisse
19. Molenlanden
20. Oisterwijk
21. Ridderkerk
22. Sittard-Geleen
23. Stede Broec
24. Terschelling
25. Twenterand
26. Uitgeest
27. Urk
28. Utrechtse Heuvelrug
29. Vlieland
30. Westerveld
31. Zeewolde
32. Zoetermeer

Samenvatting en preadvies motie Haarlemmermeer - budget volgt bodemtaak

Indienende gemeente: Haarlemmermeer

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden bodemtaken verder gedecentraliseerd naar alle gemeenten. Voor de uitvoering van deze taken zijn vanaf 2022 financiële middelen nodig. Dusver heeft het Rijk geen duidelijkheid gegeven over het beschikbaar komen van voldoende financiële middelen om deze bodemtaken effectief te kunnen uitvoeren. Gemeenten kunnen zich daardoor niet goed voorbereiden op deze nieuwe taken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

Bodemtaken onder de Omgevingswet (Ow) worden in de basis gefinancierd vanuit de algemene uitkering. Over de bijkomende taken en de daarvoor noodzakelijke middelen, is de VNG in gesprek met het ministerie van IenW. Bedoeling is samen met de koepels te komen tot nieuwe bestuurlijke afspraken als vervolg op het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020. Naast financiering van de bodemsaneringsopgaven komen hierbij ook de apparaatskosten en een governance- en kennisinfrastructuur aan de orde.

Vanuit de VNG zetten wij de gemeentelijke uitvoeringskracht en het handelingsperspectief centraal in onze gesprekken met het rijk. Uit het gemeentelijk netwerk en uit brieven van colleges aan de VNG, ontvangen wij een eenduidig signaal dat gemeenten voorzien de (nieuwe) bodemtaken niet adequaat op te kunnen pakken zonder dat daar extra middelen voor beschikbaar komen. Naast de verdere decentralisatie van bodemtaken, signaleren wij bovendien een beleidsintensivering in de bodemopgave (vgl PFAS-dossier) en de noodzaak tot versterking van de relatie tussen het gemeentelijk beleid en de uitvoerende (VTH) taken. VNG zet in op het zo spoedig mogelijk duidelijkheid verkrijgen over de middelentoedeling voor 2021 (voor inwerkingtreding Ow) en vervolgens over de periode vanaf 2022 (inwerkingtreding Ow).

Deze motie ondersteunt de inzet van de VNG.

Motie: Budget volgt bodemtaak

Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 25 september 2020

Constateerende

- Dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2022 de bodemtaken belegd worden bij alle gemeenten in Nederland;
- Dat de vergunningverlening-, handhaving- en toezichttaken door de gemeenten moeten worden ondergebracht bij een Omgevingsdienst;
- Dat voor het uitvoeren van deze extra bodemtaken, extra financiële middelen noodzakelijk zijn voor apparaatskosten, administratieve kosten en saneringskosten;
- Dat nog geen enkel inzicht is hoeveel geld de gemeenten voor het uitvoeren van de extra bodemtaken krijgen;
- Dat gemeenten zich hierdoor niet goed kunnen voorbereiden op hun bodemtaak.

Overwegende

- Dat het uitgangspunt was dat de bodemtaken beleidsarm worden overgedragen maar tot extra lasten leiden voor de gemeenten;
- Gemeenten extra lasten niet meer kunnen dragen;
- Gemeenten hun bodemloket niet kunnen openen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet als het budget niet op tijd is geregeld;
- Dat VNG momenteel onderhandeld over een bestuursakkoord Bodem en Grondwater met lenW.

Verzoekt het bestuur van de VNG om

- In de gesprekken met het Rijk in te zetten op het beschikbaar komen van voldoende financiële middelen voor de gemeenten om de bodemtaken te kunnen uitvoeren;
- Bij de verdeling van de financiële middelen over de gemeenten rekening te houden met de bodemopgaven per gemeente (oppervlakte; bouwactiviteiten en verontreinigingsgraad);
- Er bij het Rijk op aan te dringen spoedig duidelijkheid te geven over de te verkrijgen financiële middelen per gemeente.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester, b/a

b/a

drs. Carel Brugman

Marianne Schuurmans-Wijdeven

Samenvatting en preadvies motie Buren over uitbreiding opties van duurzame energie in de RES

Indienende gemeente(n): Buren

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Oproep om:

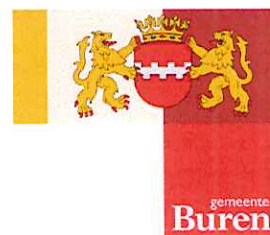
- bij een eerste mogelijkheid tot actualisatie van het Klimaatakkoord bij het Rijk aan te dringen op verbreding van de RES-systematiek in het Nationaal Programma na 2030 met meerdere energie opwekkingsmogelijkheden naast zon en wind
- interbestuurlijk op tafel te leggen dat in de RES-systematiek na 2030 alle (toekomstig) mogelijke duurzame energie opwekkingsmogelijkheden worden meegenomen, met name waterkracht.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

In de motie wordt energieopwekking met waterkracht genoemd, vanwege de potentie hiervan in de regio. Waterkracht kan wel opgenomen worden in de RES als bewezen techniek, maar waterkracht telt niet mee in de realisatie van de 35 TWh doelstelling. Als een regio een substantieel aandeel energie (TWh) met waterkracht kan realiseren voor 2030 en daar de onderbouwing voor heeft in de RES, dan kan worden overwogen om ook waterkracht op te nemen in de RES. Mits daarbij wordt voldaan aan de daarvoor geldende voorwaarden (zie criteria die benoemd worden in de factsheet van NPRES).

Deze motie sluit aan bij de VNG inzet en gemeentelijke belangen. De motie wordt als een verdieping van de huidige afspraken gezien. De VNG is bereid om zich bij een eerste mogelijkheid tot actualisatie van het Klimaatakkoord en in interbestuurlijke contacten hiervoor in te zetten.

Motie Algemene Ledenvergadering VNG vanuit Gemeente Buren

Motie 'Uitbreiding RES energieopwekkings-soorten'

De algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bijeen op 25 september 2020

Gelet op de motie van de gemeenteraad van Buren d.d. 19 mei 2020 inzake verbreding van de RES;

Overwegende dat:

- Het proces en de gekozen strategie voor regionale biedingen in het kader van het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (RES) zich tot 2030 met name richt op 'Zon' en 'Wind';
- Dat dit geen recht doet aan maatwerkkanalen die elke regio kent zoals energieopwekking met waterkracht in waterrijk Rivierengebied;
- Bij het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen uit het Klimaatakkoord alle mogelijke duurzame energie opweksoorten ingezet zouden moeten kunnen worden; immers 'Zon' en 'Wind' zijn middelen en geen doelen op zich;
- Een bredere scope van typen duurzame energieopwekking nodig zal zijn in de toekomst en nodig is hier ruimte voor te maken;
- De doelstellingen nu gericht zijn op 2030, maar daarna breder ruimte gegeven kan worden aan andere duurzame energie opweksoorten en innovaties;
- Dit geldt voor alle gemeenten die onderdeel uitmaken van de RES-systematiek en dus voor alle VNG leden van belang is;

Concludeert dat:

- Het wenselijk is de RES systematiek van het Nationaal Programma na 2030 te verbreden met meerdere energie opwekmogelijkheden náást 'Zon' en 'Wind';
- Het aanpassen van de RES systematiek aanpassingen dan tevens in een mogelijke actualisatie van het Klimaatakkoord meegenomen kan worden;
- De gemeenten van Nederland als leden van de VNG hiertoe een oproep kunnen doen om bovenstaande namens alle gemeenten en hun inwoners in Nederland aanhangig te maken bij de Rijksoverheid;

Stelt voor om te besluiten:

De algemene vergadering van de VNG op te roepen om :

- Bij het Rijk aan te dringen op aanpassing van het Klimaatakkoord op dit punt bij een eerstvolgende actualisatie;
- Interbestuurlijk op tafel te leggen dat bij de RES systematiek na 2030 alle mogelijke en toekomstig mogelijke duurzame energie opweksoorten worden meegenomen, waarbij met name waterkracht, als expliciete wens van gemeenten.

Maurik, 15 september 2020

Burgemeester en wethouders van Buren,
De secretaris

M. van Dalen MSc

De burgemeester,

J.A. De Boer MSc

Samenvatting en preadvies motie “Aanpak Amerikaanse rivierkreeft”

Indienende gemeente(n): Langedijk en Heerhugowaard

Ondersteunende gemeenten: volgt.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Bij het ministerie van LNV voor het einde van het jaar aandringen op deelname in een taskforce met de Unie van Waterschappen, gemeenten en andere betrokken partijen, om in gezamenlijkheid met experts te werken aan een bruikbare en implementeerbare aanpak van deze destructieve invasieve exoot.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De rivierkreeft is een van de vele exoten die overlast veroorzaakt, waaronder Japanse duizendknoop en eikenprocessierups. Verschil met de andere exoten is dat voor de rivierkreeften het ministerie (van LNV) juridisch eigenaar is via de Visserijwet. Dat betekent dat gemeenten niet zelf de bestrijding van de rivierkreeft kunnen bepalen. Via de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard is al contact met de Unie van Waterschappen over de rivierkreeften. De Unie van Waterschappen wil (middels een taskforce met gemeenten en andere partijen) hierover graag in gesprek met het ministerie. Het ministerie van LNV houdt dit af. De VNG zal zich ervoor inzetten dat het ministerie met gemeenten en de waterschappen om de tafel gaat over de aanpak van de Amerikaanse rivierkreeft. Het is overigens niet de bedoeling dat de VNG zelf onderdeel wordt van de taskforce. Dat is aan de gemeenten.

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Aan De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 25 september 2020

Datum 16 september 2020

Onderwerp Het ministerie van L.N.& V. verzoeken deel te nemen bij het opstellen van een plan van aanpak naar de meest effectieve wijze om de invasieve exoot, de Amerikaanse rivierkreeft, te minimaliseren, beheersen of te verdrijven.

Inleiding:

Gemeenten, waterschappen, beheerders en eigenaren van waterrijk gebied ervaren in toenemende mate destructieve last van invasieve exoten¹, zoals de Amerikaanse rivierkreeft. De last van de grote aantal aanwezige kreeften, vindt plaats in heel Nederland, met als zwaartepunt de provincies Utrecht, Noord- en Zuid Holland.

Recente onderzoeken bevestigt dat de rode Amerikaanse rivierkreeft een opportunistische soort is, hij plant zich snel voort en kan gedijen onder veel verschillende omstandigheden. Deze onderzoeken bieden nog onvoldoende handvatten voor bestrijding of beheersing van de populatie. Aanvullende onderzoeken zijn noodzakelijk om meer inzicht te krijgen in de kosten en de effectiviteit van het wegvangen van de kreeften.

Constaterende dat:

De overlast/schade die deze exoten veroorzaken zijn:

- Verstoring natuurlijke oorspronkelijke habitat;
  - Ingraven in oevers;
  - Ondermijnen stuwen en veenkaden;
  - Aantasten veiligheid van de bebouwde omgeving;
  - Onomkeerbare schade aan waterplanten;
  - Afname biodiversiteit;
  - Verdrijven van oorspronkelijke vissoorten;
  - Bedreigend gevoel omdat de dieren in groepen op het land lopen en/of zich verzamelen in de greppel of de sloot;
  - Besmettingsgevaar door een schimmel op deze exoten.
-

Overwegende dat:

- Schade aan het watersysteem leid tot afname biodiversiteit en oeverafkalving. Hierdoor worden overheden geconfronteerd met kostbare herstelwerkzaamheden en mogelijke desinvesteringen bij waterkwaliteitsmaatregelen;
- Het een probleem is in grote delen van Nederland;
- We dit niet als individueel bestuursorgaan kunnen oplossen,
- De mogelijkheden om hier tegen op te treden beperkt zijn door landelijke wet- en regelgeving;
- Schades die ontstaan moeten binnen de eigen budgetten worden opgevangen;
- De financiële gevolgen drukken op de begrotingen van genoemde partijen;
- Iedere belanghebbende apart geen vuist kan maken;
- We dit gezamenlijk moeten oppakken om deze oprukkende last veroorzaker een halt toe te roepen;
- We tot een passende oplossing en plan van aanpak willen komen;
- Als we willen komen tot een plan van aanpak het van het grootst mogelijke belang is om alle betrokken partijen bijeen te roepen.

Verzoekt het VNG-bestuur om:

- Bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor het einde van het jaar aandringen op deelname in een taskforce met de Unie van Waterschappen, gemeenten en andere betrokken partijen, om in gezamenlijkheid met experts te werken aan een bruikbare en implementeerbare aanpak van deze destructieve invasieve exoot.

en gaat over tot de orde van de dag

Gemeente Langedijk
A.G.W.(Ad) Jongenelen
Wethouder

Gemeente Heerhugowaard
A.M. (Annette) Groot
Wethouder

Mede indieners:

VOLGT